

Kuņģemē Vācīs

№ 236

Svētdien 1942. g. 11. oktobrī

Numurs maksā 7 fenīti
— 25. gads —

Nogremdēti 22 ienaidnieka kuģi 141.000 t koptilpumā

KAUKAZĀ IENEMTAS 47 LAUKU POZICIJAS.

Vadoņa galvenā mītne, 1942. g. 10. okt.

Brūoto spēku virspavēlniecība ziņo: Kaukaza apgabālā pie kalnu pārejas uz Tuapsi ielenkta kāda stiprāka ienaidnieka cīņas grupa un pie tam ieņemtās 47 lauku pozīcijas.

Cīņā par Staļingradu armijas artilērija Volgā nogremdēja 2 ienaidnieka lielgaballaivas un kādu citu smagi bojāja. Triecienspēki pilnībā uzspridzināja kādu augstbūvi. Piekējošo bumbvedēju vienības turpināja uzbrukumus ienaidnieka pretestības līdžu un nocietināto namu bloku graušanai, bumbvedēji — ienaidnieka piegādes līniju un ostu ierīču postīšanai Volgas lejasdaļā. Padomju atslogošanas uzbrukumi noslēdzošaj ziemeļu frontē bija nesekmīgi.

Frontes vidējā un ziemeļu sektorā sekmīgi realizēja pašu triecienspēku operācijas.

Tālos ziemeļos vācu bumbvedēji pagājušā naktī apkaņoja ienaidnieka lidlaukus Kolas līcī.

Ziemeļāfrikā aviācija uzbruka motorizētām vienībām, bateriju pozīcijām un britu lauku nometnēm, Alameinas frontes vidusdaļā, kā arī ostas un doku ierīcēm Aleksandrijā ar labu trāpījumu iedarbību.

Apsardzei norīkotie vācu iznīcinātāji gaisa cīņās bez pašu zaudējumiem notrieca 8 britu lidmašīnas. Kāda stiprai jauktai aviācijas vienībai uzbrūkot vācu lidlaukiem, briti koncentrētā vācu un itāļu iznīcinātāju atvairīšanā, kā arī zenītartilērijas uguni

zaudēja 48 bumbvedējus un iznīcinātājus. Šinīs gaisa cīņās zaudēts tikai viens iznīcinātājs, pie kam lidotājs izglābās, nolēcot ar izpletni.

Jauktām ienaidnieka aviācijas vienībām dienā uzbrūkot Ziemeļfrancijas un Beļģijas apgabaliem, attīstījās niknas gaisa kaujas, kuŗu gaitā, pie tikai viena pašu zaudējuma, notrieca lielāku skaitu vairākmotorīgo bumbvedēju, to starpā arī amerikāņu ražojuma. Franču civiliedzīvotāju vidū ir ievainoti un nonāvēti. Sprāgstbumbu nodarītie materiālie zaudējumi bija niecīgi.

Anglijas dienvidu piekrastē vieglie vācu bumbvedēji dienas uzbrukumos nogremdēja 6 britu desanta laivas un divas citas smagi bojāja.

Kā ar speciālziņojumu paziņots,

vācu zemūdenes nodarījušas smagus zaudējumus britu-amerikāņu kuģu satiksmē pie Dienvidāfrikas. Kapštates tuvumā tās straujos pārsteidzošos uzbrukumos nogremdēja 12 tirdzniecības kuģus 74.000 to koptilpumā.

Citas zemūdenes Afrikas rietumu piekrastē, britu-amerikāņu flotes atbalsta punkta Fritaunas priekšā, Dienvidamerikas piekrastē, Sv. Lorenca līcī un lielā vētrā Ziemeļatlantīkā nogremdēja 10 kuģus 73.000 to koptilpumā. Starp tiem atradās 15.000 to lielais britu saldētavu kuģis «Andalusia Star», kas ar ļoti augstvērtīgu pārtikas līdzekļu krāvu, galvenā kārtā saldētu gaļu, bija nozīmēts Anglijai.

Ar to mūsu zemūdenes tālu viens no otra atrodošos kuŗa laukos nogremdējušas 22 kuģus 141.000 to koptilpumā.

Sekmīgi vācu uzbrukumu pasākumi

Berlinē, 9. okt. (DNB). Starp daudzajiem uzbrukumu pasākumiem, kuŗus vācu spēki 7. okt. savu pozīciju uzlabošanai sāka ziemeļaustrumos no Orlas, ziemeļaustrumos no Medinas, telpā ap Rževu, kā arī austrumfrontes ziemeļdaļā pie Volchovas ūpes un Ladogas ezera, sevišķi raksturīgs bija vācu triecienvienību uzbrukums rietumos no Kalugas. Šeit bolševiku spēkiem pagājušās nedēļas cīņās bija izdevies visai tuvu pievirzīties vācu augstieņu pozīcijām un tās pa daļai

pat iegūt. Lai likvidētu radušos draudus, vācu vienības ievadīja koncentriskus triecienus, kuŗos ieņēma un pilnīgi iztīrīja no ienaidnieka visu bolševiku pozīciju sistēmu un četras dziļas satiksmes ejas. Ar šo panākumu augstiene, ap kuŗu vēl pagājušā nedēļā plosījās sīvas cīņas, vairs neveido izcilni vācu frontē, bet gan atrodas jau aiz galvenās kaujas līnijas. Augstienē tagad jau novietoti vācu smagie ieroči, kas ar savu uguni pārvalda visu rajonu vācu līniju priekšā un ar savu sprostuguni sekmīgi spēj aizsargāt vācu ierakumus.

24 STUNDU LAIKĀ DIVI PULKI IENĒM 100 IENAIIDNIEKA BLINDAŽU.

Berlinē, 9. okt. (DNB). Papildus vācu brūoto spēku virspavēlniecības šīsdiēnas ziņām par panākumiem dienvidaustrumos no Ilmenes ezera vācu ziņu biroju no kompetenta militāra avota informē: Operācijas dienvidaustrumos no Ilmenes ezera sākās 27. sept. Cīņas telpā bija milzīgi purvi, operāciju rajonā plaši meži un biēzokņi, kuŗos ienaidnieks ar neskaitāmiem bunkuriem, šķēršļiem un mīnu sprostojuumiem lielā dziļumā bija izveidojis stipru aizsardzības sistēmu. Sīvā cīņā tur vācu spēkiem bija jāpārvar nevien ienaidnieka pretestība, bet tai pašā laikā arī tikko izbriena-mais apvidus. Bolševiku pretestību salauza un kādā vietā pārrāva to pozīcijas, kas vēlāk lika sabrūkt ienaidnieka pozīciju sistēmai visā tās dziļumā.

Kādas grūtības šajā cīņā nācās pārvarēt vācu spēkiem, pilgti raksturo divu vācu pulku panākumus. Samērā šaurā uzbrukuma joslā 24 stundu laikā tie sadragāja un ieņēma vairāk nekā 100 ienaidnieka blindāžu.

Ziedojumu nedēļa Igaunijā

Rēvelē, 10. okt. (ON). Pieminot visas Igaunijas pilnīgu atbrīvošanu no bolševiku terora, kas notika 21. okt. pirms viena gada, Igaunijas tautas palīdzība laikā no 21.—27. okt. uzaicinājusi ziedot naudu, pārtikas līdzekļus un visādas mantas bolševiku terora laikā cietušajiem līdzpilsoniem. Šī upuru nedēļa būs atbalsts igauņu zemes jaunūzņēmējiem.

ATJAUNO LAUKU EKAS.

Rēvelē, 10. okt. Ar ģenerālkomisāra piekrišanu zemes pašpārvaldes iestādes devušas iespēju saņemt naudas pabalstus tiem zemniekiem, kuŗu

lauksaimnieciska rakstura ēkas bolševiku laikā bija cietušas vai kuŗa gaitas laikā pat nodedzinātas. Pagājušos 3 mēnešos šādus naudas pabalstus visā zemē saņēmuši kopskaitā 380 lauksaimnieki.

NĀVES SODS PAR FRONTES SŪTĪJUMU PIESAVINĀŠANOS.

Minskā, 9. okt. (ON). Sevišķa tiesa ar nāves sodu sodīja 43 gadu veco Annu T. no Minskas. Viņa kā pacīpu šķirotāja neatļauti atvērusi vairākas lauku pasta paciņas un piesavinājušas cigaretes.

Skola dzīvei

Šī gada janvārī latviešu jaunekļus pirmo reizi aicināja stāties Valsts darba dienesta brūno vīru rindās. Par darba dienestu vispār bija jau kaut kas dzirdēts, bet īstais jēdziens par darba dienesta mērķiem un uzdevumiem vēl daudziem nebija skaidrs. Tie, kas pirmie brīvprātīgi pieteicās Valsts darba dienestam, vēlējas darbiem pierādīt savu pateicību vācu tautai par mūsu zemes atbrīvošanu no bolševiku varas, gribēja redzēt Vāciju, iemācīties vācu valodu un iepazīties ar vācu tautu. Daudzi gribēja fiziskā darbā un sporta vingrinājumos attīstīt savu ķermeni, lai tad pēc gada spēcīgi un veselīgi atgrieztos savā darbā dzimtenē. Tādi bija nākošo darba vīru nodomi, kad viņi parakstīja savas saistības zīmes, bet, atklāti sakot, visa viņu nākošā dzīve likās vēl gluži neskaidra. Nebija taču draugu, kas varētu pastāstīt par dzīvi un darbu Valsts darba dienestā, jo tie jaunekļi, kas jau pagājušā ziemā uzņēmīgi izteica savu vēlēšanos pildīt dienesta zem lāpšas un vārpas zīmes, bija pirmie latvieši, kas uzvilka brūno tērpu ar nacionālsociālistiskās cīņas simbolu — kārkruņa rokas lentu.

Tagad Latvijā jau otrreiz atskan aicinājums, kas atkal mudina latviešu jaunekļus ieslēgties Kopējā ierindā ar Lielvācijas un pārējās Eiropas jaunatni. Tagad darba dienests mums vairs nav tik svešs, kā tas bija šī gada sākumā. Jau četrus mēnešus Vācijā dzīvo tur novietotie latviešu darbināri, kas plecu pie pleca ar vācu darbināriem veic savas dienesta gaitas. Kopēji tur risinās darbi, kopīgi tur notiek apmācības un atskan dziesmas. Gandrīz katram jauneklim, kas tagad Latvijā pārdomā — pieteikties vai nē — kāds no draugiem, paziņām vai skolas biedriem jau noteikti nēsā brūno darba uzvalku, ar savu dienestu pildot Vadonim doto solījumu. Tie, kas vairāk kā gada trešdaļu Vācijas valsts darba dienestā pārstāv arī latviešu jaunatni, tagad jau ieguvuši izpratni par šī dienesta nepieciešamību un audzinošo nozīmi, un šī izpratne jāiegūst arī tiem latviešu jaunekļiem, kas vēl dzīvo mājās un šaubās.

Nacionālsociālistiskā dzīves uzskata galvenais pamats ir darbs, kas ir katra cilvēka dzīves uzdevums. Un savā dzīvē un darbā cilvēkam jāspēj personīgo labumu un ērtības aizmirst vispārības labuma un vajadzību priekšā. Tāda dzīves uzskata izveidošana ir arī Valsts darba dienesta audzinošā darba mērķis. Dzīve Valsts darba dienestā saliedē jaunekļus biedriskā kopībā un iemāca viņus pienācīgi novērtēt cilvēka roku darbu. Garīgā darba darītāji vien dzīvē nevar eksistēt, gluži tāpat kā dzīve nevar eksistēt bez tiem. Tāpēc Valsts darba dienestā satiekas visi — strādnieki ar liel-tirgotāju un direktoru dēliem, laukstrādnieki ar saimniecību mantotājiem, skolnieki ar amatniekiem u. t. t., kas visi strādā kopējā darbu, dzīvo kopējās telpās, ēd vienu un to pašu ēdienu un dalās kopējos priekšos un bēdās. Un tagad šī kopība veidojas pat vēl tālāk — divu un vairāku tautu jaunieši kopējā dzīvē un darbā dibina draudzību, kas ir pamats jaunās Eiropas tautu savstarpējai kopībai un saprasmēi.

Brūnais formas tērps aizsedz cilvēka izcelšanos un līdzšinējo nodarboša-

(Turpin. 2. lpp.)

Ofensīvas 100 dienas Austrumu frontē

Berlinē, 10. okt. «Ofensīvas 100 dienas austrumu frontē» — ar šādu vienas rakstu Berlīnes vakara prese sniedz komentārus un plašu apskatu par pašreizējo militāro stāvokli austrumfrontē. Berlīnes lielie laikrakstu militārie līdzstrādnieki salīdzina tagadējo stāvokli frontē ar apstākļiem pirms vācu 1942. gada vasaras ofensīvas sākuma un savos secinājumos konstatē lielus panākumus, kas izcīnīti līdz šim ievadīto operāciju norisē. Oficiozs «Voelkischer Beobachter» raksta: «100 dienas pagājušas kopā vācu brūoto spēku virspavēlniecība 1942. g. 1. jūlijā atzīmējusi lielās ofensīvas sākumu. Šī 100 dienas norisinājušies notikumi, kuŗiem līdzīgas atrast būs grūti.»

Vācu oficiozs konstatē, ka šajā laikā sprīdi vācu militārā vadība realizējusi visus plānotos mērķus, ienaidniekam nodarot vissmagākos zaudējumus dzīvā spēka, kuŗa materiālu un teritorijas ziņā. Vācija ieguvusi apgabalu, kas frontē un dzimtenē uz visiem laikiem nodrošina ar pārtiku un izejvielām. Kas pagājušā gada vasaras un rudens lielās kaujās ievadīts, tagad šī gada ofensīvas 100 dienās pilnīgi iegūts un nostiprināts. Pagaidām vēl nav pieačis brīdis sniegt 1942. gada vasaras kuŗa gājiena galīgo bilanci, uzsvēra savā beigu vērtējumā preses konferencē vācu virspavēlniecības pārstāvis. Tomēr jau tagad var teikt, ka šīs vasaras kuŗa gājienam katrā tā posmā un katrā tā attīstības rajonā pilnīgi notiekusi vācu militārā vadība.

SMAGI BOMBARDĒTA BOLŠEVIKU PIEGĀDES SATIKSME

Berlinē, 9. okt. (DNB). Vācu brūoto spēku virspavēlniecība ziņo, ka vācu aviācijas spēki 8. okt. smagi

Aptumšošanas laiks
šodien un rīt no pl. 17,45—6,25.

Apšauti itaļu gūstekņi

BRITU LIDOTĀJI UZBRUK SANITĀRAI VIENĪBAL — ANĢĻU KAUNA DARBU SKAITS PIEAUG.

Romā, 9. okt. Papildus itaļu bruņoto spēku virspavēlniecības piektdienas ziņojumam informē:

7. okt. pl. 13.45 četri britu iznīcinātāji no apm. 20 metru augstuma bez jebkāda riska, jo sanitārām vienībām nav nekādas pretgaisa atvairīšanas, uzbruka Folgore divīzijas sanitārām vienībām. Daudzās starptautiskiem noteikumiem atbilstošās zīmes un šo nodalījumu novietošanās uz kāda paaugstinājuma neaizkavēja šī noziedzīgā akta

izvešanu, kuŗa rezultātā 3 cilvēki nogalināti un 12 ievainoti.

Šodien vairs nav iespējams ticēt, ka ta bijusi negribēta pārskatīšanās, ja šo bēdīgo epizodi salīdzina ar neseno notikumu angļiem uzbrūkot Tobrukai.

Stingri ievaidītā izmeklēšanā noskaidrojies: 13. sept. kāds virsnieks un seši lidotāji no kādas mūsu uz priekšu izvīzītas noliktavas ar smago mašīnu dažus desmit km devās tuksnesī lai savāktu dažus materiālus.

Izlabojot kādu matora defektu, tos ielēna seši no dienvidiem nākoši angļu spēkrati. No ratiem tūlī izlēca apm. 40 austrāliešu ar automātiskiem ieročiem. Katra pretošanās bija izslēgta.

Austrāliešu vidū bija viens angļu virsnieks, kas veda kolonu, un kāds francūzis. Pēc īsa laika austrālieši aukstasinīgi pret gūstekņiem atklāja uguni no neliela attāluma, pārliecinājās, vai mūsējie nošauti vai smagi ievainoti, un turpināja savu ceļu uz ziemeļiem. Kāds lidotājs, kas nebija ievainots un gribot uzskatīt par mirušu, ar kādu smagi ievainotu cīņās biedru sasniedza kādu no mūsu izvīzītiem posteņiem un nodeva ziņojumu.

Kādā operāciju pavēlē uzbrukuma Tobrukai, kas kritusi mūsu rokās, attiecībā uz paredzēto, bet neizvesto gājienu desanta apgabālā teikts: «10. vads komandē nodaļu, lai uzbrūktu mītnēi B 1082 un nogalinātu visus tur esošos.»

Lieta tā grozās ap to, lai galīgi un bez izņēmuma nogalinātu savu pretinieku.

So izturēšanos kam pievienojami uzbrukumi lazaretkuģiem un avarējušām lidmašīnām, var stādīt pretim mūsu komandu rīcībai, kas, kā ziņots, noorganizēja palīgkolonu, lai savāktu tuksnesī ienaidnieka no viņu pašu nodaļām atstātos ievainotos un kas tam padotiem spēkiem Tobrukas līcī vēl cīņās laikā uzdeva glābt daudzus ienaidnieka avariā cietušos.

Mūsu vairāk pamatotā represācija — tā nobeidz oficiālais papildinājums — neizpaliks.

Ari šveicē normē maizes patēriņu

Sākot ar 16. okt. Šveicē ievēd maizes patēriņa normas. Pēc tam normātpatērētāji saņems 225 gr., mazzbērni 112,5, jaunieši un smaga darba strādnieki 325 un vissmagākā darba strādnieki 425 gr. maizes dienā.

PĀRTRAUKTA VISKIJA RAŽOŠANA.

Savienotās valstīs ar tūlītēju spēkā stāšanās pārtraukta viskija ražošana.

GUMIJAS IZGATAVOŠANA NO LABĪBAS.

Amerikas Savienotās valstīs rūpēdamās par gumijas sagādi, pēc kaučuka apgabalu pazaudēšanas, izdarījušas arī mēģinājumus izgatavot gumiju no labības, t. i., izmantot šim nolūkam no kviešiem un kukurūzas iegūto alkoholu. Aprēķini pierādījuši, ka 2 milj. tonnu kviešu un kukurūzas dod 6 milj. hektolītru alkohola, no kuŗa tālāk iespējams ražot 240.000 l maksīgās gumijas.

Čerčila „uzvara“ Madagaskarā

Angļiem ir lēts paņēmiens gūt „uzvaras“. Tā kā nopietnās frontēs tie savus nagus jau vairākkārt ir apsvīlinājuši, bet pie Djepes un drusku vēlāk Lībijas frontē pie Tobrukas tiem nācās piedzīvot jo rūgtu vilšanos, tie meklē nevainīgus objektus savas militārās godkāres apmierināšanai. Tie turpina uzbrukt sava bijušā sabiedrotā, Francijas, kolonijām. Kad savā laikā angļu karaspēks izkāpa malā Madagaskaras ziemeļu stūrī un ieņēma tās ostu Diago-Suarecu, tad Londonā tomēr vēl varēja apgalvot, ka šī osta vajadzīga, lai pēc Singapūras zaudēšanas un sakarā ar Vidējo Austrumu kritisko stāvokli nodrošinātu sev vienīgo satiksmes ceļu no Labās Cerības raga uz Sarkano jūru un Persijas līci. Bet kad nesen Čerčila uzbrukums aptvēra visu Madagaskaru un kad angļu karaspēks ceļā uz lielās salas iekšieni tuvojās kalnos ieslēgtai galvaspilsētai Tananarivai, tad Londonas diplomātu izrunas vairs nepārliecināja. Tad paliek tikai galīgi aukstasinīgi un bez tam vēl augstākā mērā glēvs britu uzbrukums franču kolonijas teritorijai, kuŗas dabiskās

bagātības būs, protams, ļoti patīkamas Londonas valdībai, kaut arī tās visā pilnībā nespēj atvietot Dienvidjūrā zaudētās svarīgās pozīcijas.

Šis britu uzbrukums no muguras radījis sašutumu Francijā. Un pat Maskavā šis britu jaunais solis radījis visu ko, tikai ne sajūsmu. Jo Čerčils taču katreiz apgalvoja, ka viņa rīcībā neesot vajadzīgo kuģu, lai ar otrās frontes ierīkošanu kaut cik jūtami atlogotu boļševiku grūto stāvokli. Bet tagad Čerčils var sev atļauties sūtīt uz Madagaskaru iespaidīgu kuģu skaitu. Viņš, protams, cer vēlreiz pielietot sen pārbaudīto britu zemes laupīšanas metodi, iekams Albiona pasaules valsts dodas uz dusu. Ka arī Madagaskara britiem nedos nekāda labuma, to šodien Londona acimredzot vēl nesaprot.

Gandrīz vēl divvaināka šai gadījumā izrādās Savienoto valstu prezidenta Ruzvelta loma. Lai gan Baltā Namakungis vēl aizvienu uztur diplomātiskās sakarus ar Franciju un izmanto savu lietvedi Višijā, lai izdarītu uz franču valdību spiedienu, tomēr tas atrod par iespējamu oficiāli atzīt britu rīcību pret savu bijušo sabiedrotu un morāliiski atbalsta šo laupīšanas uzbrukumu Madagaskarai. Tas ir jauns mēģinājums no neaprobežoto iespējamību zemes. Pie tam Ruzveltam nemaz nebija vajadzīgs vēl lielu reizi pierādīt, ka viņš ar savu morāliisko nostāju ne pa mašu nav labāks kā Čerčils.

Šim angļu pastaigas gājienam pa Madagaskaru nav nekādas ietekmes uz šī kara lieliem notikumiem. Singapūras atvietojuamu briti nekad neatradīs Madagaskarā. Tādēļ šis britu akcijas pamatos ir tikai pierādījums britu kara vadības nespēkam un sistēmas trūkumam, ar kādu angļi izvieto militāros spēkus, lai mazākais vienreiz iegūtu šķietamus panākumus.

zīmīgu dzīves posmu.

Vācu jauniešiem Valsts darba dienests kļuvis par nepieciešamu izglītības sastāvdaļu, lai tie varētu pilnīgi sagatavoties dzīvei. Arī mūsu jauniešiem šī skola dzīvei nāks tikai par labu — jo vairāk jaunekļu būs bijuši Vācijas valsts darba dienestā, jo vairāk krievu vīru mums būs jaunās dzīves veidošanai. Tāpēc sevišķi skolā jauniešiem, abiturientiem un studentiem — tiem, kas nolēmuši kādreiz stāties mūsu dzīves vadītāju vietās, nepieciešami pavadīt gadu darbā, aizmirstot personīgās ērtības un radīnoties dzīvot biedriskumā un kopībā.

J. Baltkalns.

Gājputni

Oļģerts Klaidis.

(26. turpinājums.)

Kapteinim nebija nekādu iebildumu. Un «Lidums» arī gāja ne vairāk par divām jūdзем stundā, tā kā par līdzī tikšanu nebija ko bažīties.

Viņi aizirās bureniekam kādu gabalu priekšā un tad piecēla airus. Stalts un noslēpumaini svešs nāca «Lidums» kā gulbja spārnus savas buras izpletis. Reiz kapteinis jaunajiem bija sacījis, ka vecs kuģis patē zina ceļu, jo viņi brīnījās, kā «Lidums», «pie vēja» var iet bez stūrēšanas. Tagad Andrejs atcerējās šos kapteiņa vārdus, un «Lidums» viņam šķita, kā dzīva būtne, kas apzinīgi devās uz savu mērķi. Bureniekā raugoties, Andreja acupriekšā atkal iznira tāli un ainavas. Viņš dzirdēja enkura žvārdzopu, darba troksni un klaigāš pār jūru, vētras auru, sūkņa klabēšanu un pašu klusinātās balsis mēnesnīcas naktī uz klāja sarunājoties.

Tad viņi brauca «Lidumam» virsvēja pusē, kur burenieks rādīja atkal savādāku seju. Slaidi un smalki tiecās augšup masti, un no viņiem kā melnās vijoles stīgas uz leju stiepās vantis. Tur vētras daudzreiz bija skaņojušas savas raganu dejas un lēns pusdienas vējīnš maigi dūdojis, kamēr «Lidums» vientuļš gulēja uz enkura piekrastē, un ļaudis, dienas tveici vairādamies, snauda kautkur buru pa-

vēni.

Burenieka ķermenis, kravas iegremdēts, izskatījās slaidis un skaists kā jachtai, un vēja piepūstās buras, it kā no papīrplāna tērauda veidotas, šķautnaini asi atdalījās no saulainās debess puses. Stagās turēdamies, uz paša klīverbomja gala iznāca Gunars. Viņš māja un sauca kautko, varbūt arī dziedāja, bet redzēt varēja tikai viņa kustības, jo balsi vējš nesa uz otru pusi.

Kad vēlreiz apbraukājuši burenieku Andrejs ar Leonu atgriezās, arī Dzeuze ar Gunaru sēdās laiviņā.

Pievakarē kādu brīdi palika pavīsam lēns. Kas nu būs? Viņi gaidīja un sagaidīja, ka vējš sāka nākt no austrumiem. «Lidumam» bija jākreisē.

Andrejs izmērīja sateces, kas tiši nebija sūkņotas visu dienu. Divdesmitsešas collas...

— Tas būs mans pēdējais rekords, — viņš maza nemiera pilns sacīja Leonam un brīdi atgulās turpat uz malkas grēdām, atbrīvodams ik muskulīti. Tad atkal viņš cēlās un, izmeties sporta tērpā, stājās pie sūkņa.

Pirmajā pusstundā viņš atkārtāja kādu senu savu rekordu — 1200. Četrdesmitpiecas minūtes bija veikti 1760 «sitieni» un pārspēti abu biedru — Bijā un Leona rekordi. Vēl palika tikai viņa paša mēnesi atpakaļ uzrādītais sasniegums — 2760. Neatļaidīgi Andrejs tuvojās arī tam. Stundā bija veikti 2430 «sitieni», un kad pagāja vēl deviņas minūtes, Andrejs jau laboja pats savu rekordu... Viņa lokālais, spēcīgais ķermenis bija viscaur

slapjš, jo no malkas grēdām izkrautajā sūkņa šachtā neieklūva nekādas vēsmas. Sviedri no pieres tecēja acīs un lūpas sajuta viņu sāļo garšu, bet Andrejs neapstājās. Viņš elpoja dziļi un spēcīgi un, nepārtraucot kustināt sūkņa sviru, reizi reizēm nobrauca ar delnu sviedrus no sejas.

— Trīs tūkstoši! — viņš sauc Leonam.

Biedrs pacēla cepuri. — Nav vērts vairs. tikpat tevī neviens cits nepārspēs! — viņš centās atrunāt Andreju no pārpūlēšanās.

— Ne! — tas aizgūtnēm izgrūda un turpināja skatīt... Tagad — vai nekad! — to Andrejs saprata, jo šis bija viņa pēdējais brauciens.

— Stunda un trīsdesmit minūtes... sacīja Leons.

— Trīs tūkstoši pieci simti! — atsaucās Andrejs. — Finišs! — Bet divas minūtes vēlāk sūknis sāka raut līdzī gaisu, un Andrejs beidza. Divdemit «sitienus» viņi atlauda un par rekordu atzina 3600. Stundu un trīsdesmitdivas minūtes nepārtraukti cilājot sūkņa sviru, bija izsūkņots ap desmit tonnu ūdens. Leons pēma asu kaltu un iegriezta skaitli 3600 sūknī un arī matrožu telpā, līdzās glītajam izgriezīzumam ar čūskām, rājkūģi, enkuriem un sirdīm.

Kad nomazgājies un pārgērbies Andrejs mozs atkal stāvēja kopā ar citiem, bija jau dziļa krēsla. Kreisajā pusē iemirgojās Daugavgrīvas bākas aca, bet tieši pretim, tumšo mežu ieskautas, laistījās Rīgas jūrmalas ugunis, kur tagad plūda elegantu ļaužu

straume, skanēja mūzika, smieklī šķinda glāzes lokālos. Un arī Helga tur kustējās kā silks puteklītis starp tūkstošiem citiem. Bet apziņa, ka šī meiča tomēr vistuvāka viņam, darīja siltas Andreja krūtīs. — Ja viņa pēcpusdienā bija jūrmalā, tad, droši vien tā «Lidumam» redzēja un zina, ka nu es atgriezšos, — viņš domāja, iztēlē redzēdams atkal sevi un Helgu sastopamies.

— Guļat vien droši, sardzi nesīs Leons — viņš sacīja Dzeguzem, kas atkal jau žāvājās, cīnīdamies ar savu ienaidnieku — miegu.

— Nē, nē, tad es nevarēšu mierīgi aizmigt, — Dzeuze nepielaidās.

— Nu labi, tiklīdz tu kautko nezini, sauc mani ārā! — kapteinim par apmierinājumu Andrejs Leonam piekodināja.

— Un es jau arī pats šad tad iziešu... — viņš Dzeguzem zem četrām acīm vēl sacīja, tā nomierinādams viņu pavisam.

Bet kad viņi palika divātā, Andrejs novēlēja Leonam «labu nakti» un piebildā: Ceru, ka lieki mani nemodināsi!...

Tas bija jauns, liels pienākums Leonam! Bet viņš turējās braši, tā kā Gunars, kas nesa kopā ar viņu sardzi, nemanīja pie biedra ne mazāko mulsu vai nedrošību. Bet krūtīs vis Leonam tāda miera nebija...

Reizes divas gan nācās saukt visus ārā, jo vajadzēja bautēt, bet citādi Leons tika galā ar savu padomu.

(Turpin. sekos).

Čemberlens „nē” pirms trīs gadiem

Tā vīra, kurš pirms trim gadiem noraidīja Lielvācijas Vadoņa augst-sirdīgo priekšlikumu slēgt mieru, pasaulē vairs nav. Liktenis viņam bija labvēlīgs un nelika tam piedzīvot viņa katastrofu politikas sekas un skatīt, kādu virzenu pēnīs karš, par kuru Anglijā 1939. gadā tik ļoti jūsmoja.

Pēc uzvaras vainagotā kara gājiena Polijā Adolf's Hitler's savā 5. oktobra runā reichstagā vilka attiecīgas konsekvences no šī kara gājiena un iesniedza miera priekšlikumu, pēc tam, kad viņš bija uzstādījis jautājumu, Kamdēļ īstenībā lai rietumos karotu? Savas runas beigās Adolf's Hitler's starp citu tad paskaidroja:

«Čemberlens kungs varbūt ir pārliecībā, ka uzvarēs Lielbritānija. Bet es nešaubos ne mirkli, ka uzvarēs Vācija. Liktenis jau gan rādīs, kam būs taisnība. Viens tomēr ir drošs: pasaules vēsturē vēl nav bijis gadījuma, ka karš beigtos ar diviem uzvarētājiem, — divi uzvarētī gan ir bijuši. Jau pēdējā karā, man šķiet, šāds fakts pierādījās īstenībā. Lai nu nem vārdu tās tautas un viņu vadoni, kas turas pie līdzīgiem uzskatiem, un lai atstumj manu roku tie, kas iedomājas kara darbībā saskatām labāku at-risīnājumu.»

Sos vārdus Vadoņa mutē bij mūsai atbildības sajūta nevien pašam savas tautas, bet visas pasaules priekšā. Tikai Vadoņa varēja uzdrošināties ar līdzīgu priekšlikumu nostāties visas pasaules priekšā. Šis viņa solis tikai pierāda viņa diženumu, ka viņš neatstāja neizmēģinātu nevienu līdzekli brīdī, kad ieroči bija jau uzsākuši savu drausmīgo valodu, lai šai darbībai liktu apstāties. Ja rietumu valstīs būtu kaut cik nojautušas, kā izveidosies viņu liktenis, viņas, droši vien, būtu devušas citādu atbildi nekā to, kādu — tikai vēl pēc astoņām dienām — deva Čemberlens, kurš Vadoņa augst-sirdīgo priekšlikumu noraidīja ar tikpat melīgo kā aplamo apgalvo-jumu:

«Kas šādi miera slēgšanai stāv ce-lā, ir tikai pati vācu valdība, un tikai vācu valdība vien!»

Toreiz vainu vēl uzlika tikai vācu valdībai, bet nedaudz mēnešu vēlāk šis liekulis, kurš tik labi prata nēsāt miera enģeļa masku, šai maskai jau mierīgi jāva krist, atklājot, ka kara nolūks nav nekas cits, kā visas vācu tautas iznīcināšana. Bet konstruktīvos, precīzos Vadoņa priekšlikumus, kas bija dibināti uz augstākā mērā reālpolitiskiem apsvērumiem, viņš, patiesību sakrājot, apzīmēja par «ne-noteiktīem un nedrošiem», neatstājot arī ne mazāko šaubu par to, ka — lai arī ko Vācija liktu priekšā — Anglija grib Vāciju iznīcināt. Un šo angļu vēlēšanos tas neveiklī slēpa zem vēl neveiklāka iemesla, ka Anglija gribot panākt tikai vācu valdības maiņu. Viņš, proti, paskaidroja, ka gadījumā,

ja arī Adolf's Hitler'a priekšlikumi būtu bijuši noteiktāki veidoti, arī tad vēl nepieciešams būtu bijis jautājums, kādiem līdzekļiem tad vācu valdība īstenībā domāja pārliecināt pasauli, ka uzbrukumus arī tiešām tā izbeigs un solījumus turēs.

«Darbi un nevis vārdi vien ir vajadzīgi,» viņš izsaucās, «pirms mēs — britu tauta un Francija, mūsu varo-nīgais un uzticamais sabiedrotais, — gūtu pārliecību, ka iespējams pārtraukt kara darbību, kas ietu līdz mūsu spēku pēdējai robežai.»

Kara kuldītājs Čemberlens, kurš gribēja piedzīvot dienu, kad Adolf's Hitler's būs iznīcināts, tagad vairs nav starp dzīvajiem. Bet trīs gadu ilgajā kara darbības laikā britiem bi-jis diezgan laika pārdomāt un pārliecināties, vai šis Čemberlens «nē» tiem nesī kādu svētību. Viens pēc otra satriekti drupās Lielbritānijas vasāļi Eiropas kontinentā, bet pēdējo viņas vasāļi, kurū tā raīda kaujas laukā — Padomju savienību, patlaban skaņ trieciens pēc trieciena un tā cieš sma-gus zaudējumus, kuriem ir kara iz-šķirēja nozīme. Jaunajai Eiropai no tās puses nedraud gluži nekādas bries-mas.

Bet Lielbritānijas imperija pati? Tāpaties austrumos tai gājušas zudumā tās vērtīgākās zemes, bagāto Indiju un Austrāliju uz vismagāko apdraud vācu sabiedrotā Japāna, bet ASV uzstāja tai aizvien jaunas prasības un noteikumus. Vai Lielbritānija darīja pareizi, noreidzīdama savā laikā Liel-vācijas Vadoņa priekšlikumu? Uz to atbildi liktenis jau devis.

Piena kubs — jaunatradums

Pārtikas vielas kondensētā veidā ir jau ilgus gadus pārtikas vielu ķīmiku ilgu sap-nis, kas pa daļai — piemēram zupas kuba veidā — jau piepildījies. Tagad kāds Kīles izgudrotājs gatavoja uzdevināt namamā-tēm kaut ko līdzīgu zupu kubam — piena kuba. Atradums jau praktiski izmēģināts. Viņš grib ierīkot fabriku, kas pagatavotu piena kubus. Tad nama mātes varēs pāris kus-tībām uzburt glāzi piena, nezaudējot laiku pie piena tirgotāja. Arī bažas, ka uzkrātais piens varētu saskābt, galīgi atkrit.

Izgudrotājs, kas sešus gadus nodarbojies ar savas idejas realizēšanu, ir nācis uz do-mām, vērojot automatu, kur varēja iegūt vajadzīgo daudzumu sasmalcinātās kafijas, — cik skaisti būtu, ja būtu citi automāti, kur līdzīgā kārtā varētu iegūt kondensētu pienu.

Domāts, darīts. Viņš sāka mēģinājumus, kas ilga vairākus gadus; tie bieži neveicās, bet beidzot tomēr viņa cerības vainagojās panākumiem. Tam izdevās atrast pagēmie-no, kā caur emulsiju piens pārvērtās vielā, no kuras bija iespējams veidot kubus un tai pašā laikā tie neuzpēma ārējo mitrumu. Piena kuba izturīgums pārsniedz pusgadu.

Liecinieki, kas bija klāt šī jaunatraduma izmēģināšanā, bija pārsteigti par piena kuba augsto kvalitāti, kas ne garšas, ne barības vielu satura ziņā neatšķiras no svaiga pie-na. Pārveidošana šķidrā pienā notiek ļoti vienkārši, ielebot sasmalcinātu piena kuba kārstā ūdenī. Gatava kuba svars ir pieci gramī un tas dod astotdaļu litra piena. Piena kubus namamātes lieto tikpat lab-prāt, kā šodien zupas kubus. Šim jaunatradu-

Dancigas-Rietumprūsijas un Vartelandes pastāvēšanas 3 gadi

Lielgabalu dunopa šai karā bijusi abu reichsgau'u — Danciga—Rietum-prūsija un Vartelande dzimšanas stunda. Pirmie sāvēni, kas krita pie vācu-poļu robežas, ievadīja attīstības gaitu, kuras sekmēšana miera ceļā vienmēr bijusi Lielvācijas Vadoņa vē-lēšanās. Poļu lielumnāija, ko atbal-stīja Londonas neturamie solījumi, sapņoja par došanos uz Berlīni, bet nāca Varšavas katastrofa un Polijas gals pienāca astoppadsmit dienās.

Piecas nedēļas pēc kara izcelšanās jau varēja izdzināt netaisnību, kas pirms divi gadu desmitiem bija nodar-īta vācu austrumiem. Atbrīvošanas stunda šita zemei, kas nekad nevarēja noliegt savu vācisko raksturu. Vācu cilvēkus, kas dzīvoja zem svešnieku varas, gan varēja terorizēt, bet nevis pārpoļot, kaut arī sarīkoja Bromber-gas asinspirti un pastrādāja līdzīgus šausmīgu noziegumus.

Trīs gadu laikā šais abos reichs-gau'os, ko enerģiski un mērķtiecīgi vada gauleiteri un reichsstathalteri Forster's un Greiser's, veikts izcili sekmīgs uzbūves darbs

Dancigas-Rietumprūsijas reichsgau's pēc Lielvācijas Vadoņa 1939. g. 8. ok-tobra rīkojuma «par Austrumu apga-balu iedalījumu un pārvaldi» izvei-dots no Dancigas brīvvalsts, kā arī no prūšu bijušo Rietumprūsijas un Pozenes provinciņū daļām; galvaspilsē-ta ir Danciga. Pārvaldes ziņā Dan-cigas-Rietumprūsijas reichsgau's ie-dalīts trīs valdības iecirkņos: Danci-gas, Marienverderas (kas no 1919. g. — 1939. g. ietilpa Austrumprūsijā) un

Brombergas. Ši reichsgau'a lielums tagad ir apm. 25.000 kvadrāt kilomet-ru. Iedzīvotāju skaits sasniedz 2,2 milj. Apvidus, kas atrodas Veikseles upes lejasteces abās pusēs, ir bagāts ezeriem un upēm, uzkalniem un līdze-numiem. Zeme ir auglīga un dod bagātīgas rudzu, kviešu, auzu, miežu, kartupeļu, pākšaugu un linu ražas. Arī lopkopības līmenis ir augsts. Rūp-niecība, kas uzplaukusi lielākās pilsē-tās, galvenā kārtā pārstrādā lauksaim-niecības ražojumus. Šāda struktūra liecina, ka šis reichsgau's, kā jau tā gauleiter's reiz izteicās, «kļūs par viē-nu no Lielvācijas labības klētīm», pie tam tas plānveidīgi veicina arī rūp-niecības attīstību. Arī satiksmes ceļi, kas poļu valdīšana, laikā bija galīgi nolaisti, ievērojami uzlaboti.

Vartelandes reichsgau's aptver lie-lāko bijušās prūšu provinces Pozenes daļu un bijušo poļu Lodžas un Varša-vas vojevodistu daļas; galvaspilsēta ir Pozepe. Pārvaldes ziņā šis apgabals iedalīts trīs valdības iecirkņos: Ho-henzalcas, Licmanšates un Pozenes. Struktūras ziņā šai apgabalā pārsva-rā ir plašiem mežiem klāts līdzenums, bet netrūkst arī lielāku pur-vainu un smilšainu apvidu. Vartes un Neces ielejās un galvenā kārtā dūbrājos, kas kultivēti prūšu valdī-šanas laikā, zeme ir ļoti auglīga. Kultivē galvenā kārtā rudzus, auzas, kviešus, miežus, kartu-pelus, apīnus. Arī lopkopība, galvenā kārtā zirg- un aītkopība, ievērojami attīstīta. Svarīga rūpniecības nozare ir lauksaimniecības ražojumu pārstrā-dāšana, kā: degvīna un spirta dedzi-nāšana, alus darīšana, cukura rūpnie-cība, koka un tabakas pārstrādāšana. Šeit atrodas arī akmeņlauztuves un ķieģelīnīcas. Pie Hohenzalcas ir plaši pazīstamās sāls raktuves, bet Licman-šate un tās apkārtnē ievērojamas tek-stilrūpniecības ziņā.

Uzbūves darbs, kas veikts apgrūti-nātājos kara apstākļos, ir divkārt un trīskārt svarīgs. Lielvācijas Vadoņa ieceltie vīri, kam viņš dāvājis savu uzticību, stājušies pie darba ar lielu enerģiju un palāvību. Vāciešiem šais apgabals — daudzliem no viņiem šeit ir dzimtene — sākusies jauna dzīve.

raža no ha — 1.200 kg. Kopējā eļļas sūga sēķu raža, paredzams, šogad sasnies 25.000 t, t. i. 15 proc. no līdz šim ievestā eļļas dau-dzuma, kas nepieciešams margarīna ražošanai. Ar to gandrīz 1/3 margarīna ražošanai nepieciešamās eļļas iegūst no vietējiem ra-žojumiem.

BENZĪNS NO KUDRAS.
Zviedrijā kādā kūdras rūpniecī izdarīja mēģinājumi ar kūdras un darvas pārstrā-dāšanu, iegūstot ikdienas līdz 3 milj. kg darvas eļļas, kura satur fenolu, vazenolu un sveķus. Fenolu tālāk pārstrādājot, izga-tavots augstvērtīgs lidmašīnu benzīns un dizeļeļļa. Šis pasākums izmantojams ne ti-kaš tagad, kara laikā, bet arī nākotnē tam paredzama liela nozīme.

Pirms 450 gadiem Kolumbs atklāja Ameriku

Reti kāds atklājums tik plaši un dziļi iedarbojies uz cilvēces vēstures attīstību kā Jaunās pasaules — Ame-rikas atklāšana. Jau senatnē teikas stāstīja par lielām sauszemes masām, kas atrodas rietumos no Eiropas. Ru-nāja par Atlantīdas salu, kas nogri-musi kādas drausmīgas zemestrīces laikā. Ap 1000. g. pēc mūsu laika skaitīšanas normaņu jūrnieki atrada Grēnlandes piekrasti, tomēr šim atra-dumam nebija tālu ejošu seku, un beidzot tas aizmirsās.

Seno laiku beigās un vēl vairāk viduslaiku beigās starp Eiropu un Austrumāziju bija attīstījusies dzīva tirdzniecība, kurā kopš Krusta kariem it sevišķi piedalījās italiešu tirgotāji. Arvien spēcīgākā turku iespēšanās Rietumāzijā, Konstantīnoles ieņemšana 1453. g. un beidzot arī Ēģiptes iekarošana 1517. g. pilnīgi paralizēja šo tirdzniecību ar Austrumāziju. Por-tugāļi meklēja un atrada ceļu uz In-diju, apbraucot Afriku. Spānieši nekad nebija bijuši jūrnieki, bet kad iz-beidzās italiešu tirdzniecība ar Aus-trumāziju, italiešu jūrnieki stājās

Spānijas dienestā. Līdzās reliģiskiem momentiem tā galvenā kārtā bija tieksme pēc Indijas bagātībām, kas pamudināja Aragonijas Ferdinan-du un Kastīlijas Izabellu no-dot Kolumba rīcībā trīs kuģus, jo viņš, dodoties rietumu virzienā, cerēja atrast jaunu ceļu uz Indiju. To-mēr Kolumbam vēl nācās gaidīt des-mīt gadu līdz sava plāna realizēšanai; beidzot 1492. g., pēc pēdējā mauru cietokšņa Granādas ieņemšanas, viņa rīcībā atdeva trīs mazus kuģus 280, 140 un 100 to tilpumā, kurū apkalpes kopskaits bija 90 vīru. 1492. g. 3. augustā Kolumbs atstāja Palosas ostu.

Par savu braucieni Kolumbs rak-stīja piezīmes divās dienasgrāmatās. Viena bija domāta viņam pašam, un tanī viņš pareizi ierakstīja katru die-nu nobraukto jūdžu skaitu. Otra bija domāta atklātībai, un tur viņš ar no-lūku samazināja nobraukto jūdžu skaitu, lai nesabiedētu savu kuģu ap-kalpes ļaudis. Jau trešajā dienā vienam kuģim pārlūza stūre, un Ko-lumbam nācās sešas dienas uzkavēties pie Kanāriju salām, lai izlabotu bojā-

jumu. 6. septembrī mazā eskadra at-kaļ devās atklātā jūrā. 1492. g. 12. oktobrī tā sasniedza sauszemi. Tā bi-ja mazā Gvanahani sala, tagadējā Vatlinga sala Bahamas salu grupā. Kolumbs to nosauca par San Salva-doru. Iedzīmtie izturējās laipni pret svešiniekiem. Izjautāti par zeltu, ie-dzīmtie rādīja uz dienvidiem. Ko-lumbus devās tālāk un atrada Kubu un Haiti. Viņš domāja, ka sasniedzis Cipangu (Japānu). Viens no viņa kuģiem vētrā bija dabūjis stiprus bo-jājumus, tādēļ viņam šeit bija jāpa-met daļa komandas, un tā šeit izvei-doja mazu cietokšni — Navidadu, pir-mo spāniešu koloniju. 1493. g. Ko-lumbus devās atceļā un 4. martā ierā-dās Lisabonā. 1493. g. 25. septembrī viņš ar 17 kuģiem devās otrā braucie-nā uz Jauno pasauli un atrada Domi-nikas, Gvadelūpas un Portoriko salas. Savā trešajā ceļojumā 1498. g. viņš sasniedza Dienvidamerikas kontinen-tu pie Orinoko upes ietekas.

Tanī laikā viņa pretinieki sakūdīja galmu pret Kolumbu. Ieceļot vadītā-jas amatpersonas Haiti kolonijā, Ko-lumbus bija stipri kļūdījies. Kad viņš tur ieradās trešā ceļojuma laikā, tur bija izcēlies dumpis. Kolumbu iekala važās un aizsūtīja uz Spāniju. Gan

viņam izdevās pierādīt savu nevainī-bu, bet nebija noliedzams fakts, ka viņam nav spēju pārvaldes lietās. Šo apkaunojumu viņš nekad nespēja aizmirst. 1502. g. savā ceturtajā ce-ļojumā Kolumbs sasniedza Vidusame-rikas sauszemi, Jamaikas piekrastē aizgāja bojā viņa kuģis, un 1504. g. viņš slims ieradās Spānijā. 1506. g. 21. maijā viņš nomira Valadolīdā. Kopš 1899. g. viņa mirstīgās atliekas atdusas Seviljā.

Kristapa Kolumba dzīves gājums ir pārmainām bagāts. 1446. g. vai 1447. gadā viņš kā audēja vecākais dēls piedzimis Genujā. Viņš izmācījās sa-va tēva amatā, bet jau agrā jaunībā piedalījās arī jūras braucienos. 1477. gadā viņš pārcēlās uz Portugāli, kur apprecējās.

Līdz pat savai miršanas stundai viņš bija pārliecināts, ka sasniedzis Indiju. Viņa atklājuma isto nozīmi nav sapratuši nedz viņš pats, nedz viņ-ņa laika biedri. Valadolīdas kronikā sakarā ar viņa nāvi nav atrodams ne-viens atzinīgs vārds. Kontinents, ko viņš atklāja, pat nedabūja viņa vār-du, bet to nosauca italiešu jūrnieka Amerigo Vespuči vārdē.

Karl's Patzelt's.

Slovākijas mežu bagātības

Tikai pirms neilga laika slēgtā Donavas izstāde Presburgā, kas šogad turklāt vēl bagātīgāki bija apmeklēta nekā iepriekšējos gados, Eiropas saimniecības vadītājiem ir kā atvērusi acis par plašajām iespējām, kādas atklājas Slovākijas saimniecības laukā. Ņemot vērā slovaku saimnieciskajā dzīvē dominējošo agrāro raksturu, pircēju — protams, galvenokārt lauksaimnieku — intereses tad arī bija koncentrētas vai vienīgi uz lauksaimniecības mašīnām un darba rīkiem, jo koki ir tā jēlviela, ko slovaku kalnāji

ražo vislabākā kvalitātē un bagātīgā vairumā. Kokrūpniecība un papīrrūpniecība, kas grupējas ap šo jēlvielu, veido arī aizvien spēcīgāki un spīgtāki šīs zemes amatniecisko nodarbinātību. Arī tekstilrūpniecība sāk attīstīties aizvien vairāk un Presburgā bija skatāmas ļoti skaistas istabas lietas un pat veselās dzīvokļu iekārtas. Vispārīgi konstatējams, ka karš ir kā mobilizējis pareizā un īstā virzienā visus Slovākijas saimnieciskos spēkus un šī zeme Eiropas preču apmaiņā gūst aizvien lielāku nozīmi.

Dzejnieku sanāksme Vaimarā

Veimarā, 9. okt. (DNB). Šinīs dienās Veimarā propagandas reichsministrijas ministriāldirigents Hāger's atklāja 1942. g. vācu dzejnieku sanāksmi, kurā piedalījās arī 16 Eiropas nāciju pārstāvji. Savā atklāšanas runā ministriāldirigents Hāger's uzsvēra, ka šajā karā Eiropas raidītāji gari aicināti palīdzēt ar aktīvu darbu likvidēt židiskās izrīšanas, boļševistiskās nekultūras un angļu-amerikanu virskundzības un tautu kūdīšanas ietekmētu liktenīgu attīstību, kā arī lauzt ceļu jaunam laikmetam. Dzejnieku uzdevums šinī lielajā cīņā uzsvērt un formulēt jauno tautas atdzimšanas spēku garīgās vērtības. Veimaras dzejnieku sanāksmē, kas piekto reizi apvieno Eiropas vadītājus dzejniekus, šogad moto ir «Karš un dzeja».

Vācu lidmašīnu uzbrukums Dienvidanglijas piekrastē.

Berlinē, 9. okt. (DNB). No kompetenta militāra avota ziņo, ka vakar vakarā vācu kaujas lidmašīnas uzlidoja Līmas līča rajonam, Dienvidanglijas piekrastē, un tikai dažus metrus augstumā nometa bumbas uz noenkurotām liellaivām. Angļu zenītartilērija un lidmašīnu spēcīgā atvairīšanas uguns nespēja traucēt vācu kaujas lidmašīnu uzbrukumus. Pēc bumbu nomešanas vācu kaujas lidmašīnas apmetā asu loku un jau ar bumbām smagi bojātās liellaivas apšaudīja ložmetējiem. Pēc tam vācu kaujas lidmašīnas bez zaudējumiem atgriezās savās bazēs.

Ka tas tā ir, par to Slovākijai jāpateicas kā savu iedzīvotāju čaklumam, tā arī pašas zemes bagātībām, no kurām mežu vērtības, protams, stāv interešu vidus punktā. Pēc jaunākām statistiskiem datiem, Slovākijas mežu platība sniedzas apaļos 1.460.000 ha, tā ka 38% visas zemes platības klāta mežiem. Tas ir daudz vairāk nekā Vācijā, vai kādā citā Eiropas valstī. Uz viena iedzīvotāja nāk 0,53 ha meža. Pārsvārā pār citiem kokiem ir gobas meži. Tiem seko priedes, egles, tad ozoli un pārējie lapu koki.

No Slovākijas mežiem 562.000 ha atrodas privātā īpašumā. No tiem meži zem 50 ha aptver apm. 100.000 ha, meži līdz 100 ha platībā ir ap 190.000 ha, bet lielmežu pāri 500 ha, skaitās, 235.000 ha. Pārējā mežu platība atrodas valsts īpašumā (383.000 ha), komūnālo iestāžu rīcībā (460.000 ha) un baznīcas piederumā (47.000 ha). Privātie meži ir stipri izkaisīti pa visu valsti un tie ir galvenokārt vēl pirmatnēji meži, kurus tikai pašreiz sāk izmantot. Jaunlaiku mežu izmantošanas metodes Slovākijā vēl nebija pazīstamas, kamdēļ arī racionāla mežsaimniecība vēl nebija iespējama, sevišķi tur, kur meži saauguši gar stipri stāvām kalnu nogāzēm. Tās arī ir problēmas, kas stipri nodarbina slovaku mežsaimniecības vadītāju prātus. Bet vācu piedzīvojumi mežsaimniecības laukā, kuņiem, kā zināms, ir starptautiska vērtība un nozīme, slovaku mežsaimniekiem tagad var sniegt daudz pamācošas. Tarnēji arī vāciešiem izstādē bija sevišķs stends «Mežs un koki», tipiska mācības izstāde, kas apmeklētājiem sniedza daudz vērtīgu pamācību un darīja viņus uzmanīgus uz to, kādas milzu bagātības slēpjas mežos.

Nodrošināsim nākamā gada cukurbiešu ražu

Pēc ģenerālkomisāra norādījuma nākamā gadā ar cukurbietēm būs jāapsēji tā pati kopplatība, kas šogad. Kara apstākļu dēļ visus mākslīgos mēslius vajadzīgā daudzumā nebūs iespējams sagādāt. Tādēļ cukurbiešu ražas nodrošināšanai jau laikus jāparūpējas par nepieciešamo mēslošanas līdzekļu sagādāšanu. Nākamā gada biešu lauku nedrīkst atstāt bez kūtsmēslojuma, jo kūtsmēsli satur visas galvenās augiem nepieciešamās barības vielas. Kūtsmēslojuma došanu it īpaši smagākā augsnēs neapstādētām atstāt uz pavasari, bet tie ienāmi jau rudenī. Tāpat ar labiem panākumiem šoruden vēl var dot kompostus vai kūdrokus atēju mēslus, kas var aizstāt kūtsmēslojumu. Slāpekļa un kalija sāļi aizstāšanai ļoti efektīva ir, kurās uzkrāšanās jāpēvērē lielāka vērtība. Viršu ieteicam dot pavasari pirms cukurbiešu sējas vai virsmēslu. Tāpat biešu mēslojumam ļoti noderīgs komposts un sausā vietā sakrāti un uzglabāti malkas vai žagaru pelni. Ļoti vērtīga arī filtrkaļķis, it īpaši tiem biešu audzētājiem, kam tas vieglā dabūjams. Filtrkaļķis bez kalķa satur arī ap 0,6 proc. fosforskābes un to vislabāk dot cukurbiešu priekšaugam, bet ar labām sekmiem tas dodams arī cukurbiešu laukiem iepriekšējā rudenī, ziemā vai agrā pavasarī. Ziemā filtrkaļķi nelieās kaučītēs seņer laukā uz sniega, tā kā pavasarī atliek to tikai izklidināt un iestrādāt. Filtrkaļķi cukurfabrikās izsniedz bez maksas. Pareizi un laikus krājot saimniecībā eso-

šos un vieglā pieejamos mēslošanas līdzekļus aizstāsim grūti dabūjamos mākslīgos mēslus un nodrošināsim labas cukurbiešu ražas.

ATĻAUJAS NĀKAMAM MALŠANAS PERIODAM

Pārtikas dep-tē paskaidro, ka lauksaimniekiem, kas malšanas kartītes saņēmuši līdz malšanas perioda sākumam, bet atļauju pieprasījuši vēlāk, atļauja izdodama pilnam malšanas periodam neatkarīgi no tā, kad tā pieprasīta. Lauksaimniekiem, kas malšanas kartītes vēl nav izpelnīti, bet tās pieprasīti un izņem tagad, malšanās labības daudzums aprēķināms par laiku no pieprasījuma dienas līdz malšanas perioda beigām, ņemot kartītes īpašnieka krājumā esošo labības izstrādājumu, pārreķinātus labībā.

LABĪBAS PĀRSTRĀDĀŠANA LOPBARĪBĀ

Ģenerālkomisārs noteicis, ka visām rūpnieciskām un lauksaimnieciskām skrotējumu dzirnavām Latvijā aizliegta pārstrādāt labību lopbarībā. Izņēmuma atļaujas personīgā īpašumā esošo skrotējumu dzirnavas lietošanai piešķir ģenerālkomisārs. Lai ne-traucētu cūku uzbaigošanu un audzēšanu, Lauksaimniecības galvenā direkcija skrotēšanai atļauj noteiktu labības daudzumu. To pagasta vecāks ir rakstā katra ražotāja malšanas kartes mugurpusē. Dzirnavas drīkst pārstrādāt labību lopbarībā tikai atļautā daudzumā.

Jaunākie rikojumi

«Rikojumu Vēstneša» 197. (27. sept.) n-rā ievietots Tirdzniecības dep. direktora rikojums par tabakas preču sadalīšanas kārtību līdz ar paziņojumu par tabakas preču izsniegšanu uz kartītēm 1942. g. oktobrī. Tirdzniecības dep. direktors paziņo arī par ziepju un mazgāšanas līdzekļu izsniegšanu.

«Rikojumu Vēstneša» 198. (29. sept.) n-rā ievietots ģenerālkomisāra Rīgā uzsaukums visiem strādājošiem. Vācu tiesa paziņo, ka reģistrēta sabiedrība ar ierobežotu atbildību «Stahlkontor Ost Gesellschaft mit beschränkter Haftung» ar sēdekli Rīgā. Uzņēmuma uzdevums ir tirdzniecība ar dzelzi un tērauda rūpniecības ražojumiem. Sabiedrībai ir tiesības nodibināt nodalījumus iekšzemē un ārzemēs. Pamatkapitāls ir 100.000 RM. Pārtikas nodrošināšanas dep. direktors publicē noteikumus par tirdzniecību ar galdā kartupeļiem Latvijas ģenerālapgabālā. Cenu direktors paziņo kartupeļu maksimālās cenas Latvijas ģenerālapgabālā. Pārtikas nodrošin. dep. direktors paziņo galdā kartupeļu devu un par racionēto pārtikas produktu norēķinu dokumentu savākšanu pašvaldībās. Kriminālās policijas pārvaldes priekšnieks publicē meklētizbeidzamo personu 20. sarakstu, kurā uzņemti: Paulis Adamsons, Elza Bone, Vitalijs Borsuks un Lilija Timermans.

«Rikojumu Vēstneša» 199. (30. sept.) n-rā ievietots Valsts pilnvarotā dzelzs un tērauda lietas parakstītais Valsts dzelzs un tērauda iestādes 58. rikojums un tās pašas iestādes 1. rikojuma, kurā publicējumi kalpo tikai informatīviem nolūkiem un nav piemērojami kā rikojumi Austrumzemē. Iekšlietu ģenerāldirektors publicē rikojumu par dārgmetālu pārbaudi un zīmogošanu. Pārtikas nodrošināšanas departamenta direktors paziņo par piektā izdalīšanas perioda pilnvarotā dzelzs un tērauda lietas publicē pirmos izpildnoteikumus pie Valsts dzelzs un tērauda iestādes I. rikojuma (Jaunie noteikumi par dzelzs saimniecību).

«Rikojumu Vēstneša» 200. (1. okt.) n-rā ievietots Austrumzemes reģionālais rikojums par Būvmateriālu saimniecības savienības nodibināšanu. Valsts pilnvarotais dzelzs un tērauda lietas publicē pirmos izpildnoteikumus pie Valsts dzelzs un tērauda iestādes I. rikojuma (Jaunie noteikumi par dzelzs saimniecību).

«Rikojumu Vēstneša» 201. (2. okt.) n-rā ievietots Pārtikas nodrošināšanas dep. direktora rikojums par racionēto pārtikas produktu norēķinu dokumentu sakārtojumu un līdžvadīcju, grozījumu un papildinājumu paziņojumu par racionēto pārtikas produktu

papildu devu piešķiršanu vieniņu uzņēmumiem un paziņojums par lauku dzirnavu reģistrāciju. Aizputes apr. policijas priekšnieks atceļ rikojumu par trankumsērgas apdraudēto rajonu Aizputes apriņķī.

«Rikojumu Vēstneša» 203. (4. okt.) n-rā ievietots Austrumzemes reģionālais rikojums par Stikla saimniecības savienības nodibināšanu un publicēti arī minētās savienības statūti. Pārtikas nodrošināšanas dep. direktors publicē otro rikojumu par cukura izsniegšanu bišu saimju ēdināšanai 1942. g. rudenī.

«Rikojumu Vēstneša» 204. (6. okt.) n-rā ievietots ģenerālkomisāra Rīgā paziņojums par kartupeļu rakšanas atļaužu Latvijas ģenerālapgabālā. Tirdzniecības dep. direktors paziņo par tabakas preču iegādes atļauju izsniegšanu latviešu karavīriem.

«Rikojumu Vēstneša» 205. (7. okt.) n-rā ievietoti ģenerālkomisāra Rīgā noteikumi par lopu labības pārstrādāšanu. Austrumzemes jūras spēku pavēlnieks brīdina neaizskart krastmalā piedziņas priekšmetus. Latvijas saimniecības kamera paziņo par kurinātāju kursiem. Darba depart. direktors publicē rikojumu par pastāvīgo darbinieku atalgojuma līmeni Darba talku fonda norēķinu vajadzībām. Dzērienu rūpniecības centrālā paziņo tehnisko instrukciju par kartupeļu piegādi spirta dedzinātāvam un cietes fabrikām 1942./43. gadā. Pārtikas nodrošināšanas dep. direktors paziņo izsniedzamās giera, biežpiena un saldumu devas. Tirdzniecības dep. direktors paziņo par norēķināšanas kārtību ar reālizētām tekstilpreču iegādes atļaujām un punktu vērtāzīmēm.

Iepērk kartupeļus

Spirta dedzinātava, cietes (stērķeju) un sīrupa fabrikas iepērk ražošanai vajadzīgos kartupeļus no lauksaimniekiem pēc svara un cietes satura. Par pievestiem kartupeļiem, atkarībā no cietes satura, maksā līdz 30. nov. 2,36 — 4,03 RM kvintālā un pēc 1. dec. 2,50—4,27 RM. Kartupeļu audzētāji, kuri saimniecības no nodošanas vietas atrodas pa tuvāko zemes ceļu 7—12 km attālumā, saņem papildu atļūdzību 15 fen. par katru pievesto kvintālu kartupeļu, 12 līdz 16 km — 20 fen., 16 līdz 20 km — 25 fen., 20 līdz 25 km — 30 fen. un tālāk par 25 km — 35 fen. Spirta dedzinātava, cietes un sīrupa fabrikas var atteikties pieņemt sasalušus, no puvēm un kaltētiem bojātus, kā arī tādus kartupeļus, kuri neatbilst pārsniedz 15 proc. Vienreiz sasalušos, bet neatlaidošos kartupeļus spirta dedzinātava par bojātiem neuzskata. Lauksaimniekiem, kas nodod kartupeļus spirta dedzinātavās, priekšroka saņemti šķiedeni un kartupeļu atkritumus.

Radiofona programma

Katru darbdienu:
pl. 5 un 15 Vācu karavīriem. 6.15 Vingrošana. 6.30, 8. 12.45 un 15.30 Mūzika. 6.45, 12.15, 16.45 un 21. Zīņas latviešu v. 7, 9, 12.30, 14, 17, 20, 22, 23 un 24 Zīņas vācu v. 18 Aktuālitāte. Ap 22.20 Sporta zīņas.

Svētdien, 11. oktobrī
pl. 6.15 Ostas konc. 8 Mūzika. 8.45 Vingrošana bērniem. 9 Vācu meistari mūzikā un literatūrā. 10 Zīņas vācu v. 10.10 Dievkalpojums. 11.10 Mūzika. 11.30 Mūzikāli dārgumi: kamerkoris un stīgu kvartets. 12 Skaņu pl. 12.15 Zīņas latviešu v. 12.30 Zīņas vācu v. Vācu tautas konc. 14.15 Ned. polit. raidāmains. 14.30 Raidāmīgu bērniem. 15 Latviešu mūzika un literatūra: L. Garša, T. Kalve, V. Stots un Radiofona koris. 16 Mūzika. 18 Vīnes filharmoniku konc. 19 Zīņas no kara lauka. 19.15 Preses apsk. 19.30 Latviešu karavīru stunda. 20.15 Vīnes mūzika. 22.20 Deju mūzika.

Pirmdien, 12. oktobrī
pl. 8 Latviešu tautas dziesmas un dejas. 11.30 Darbam un mājai. 14.30 Solistu konc.: G. Trēziņa un N. Pese. 16 Mūzika. 18.30 Solistu konc.: E. Mauriņš un A. Sturms. 19 Priekšl. Mūsu armija. 19.15 Zīņas no kara lauka. 19.30 Mūzika. 19.45 Polit. priekšl. 20.15 Rīga: Skaņu dzirnavas; Madona, Kuldīga un Liepāja: Fragments no Aspazijas teikuma drāmas «Madrienas baznīcas torņa celējs». 21.15 Schubert's mūzika lugai «Rozamunde»; atsk. E. Volšteina, Radiofona koris un orķ. O. Bištēviņa vad. 22.20 Viegla mūzika.

Otdien, 13. oktobrī
pl. 11.30 Bērniem. 14.30 Latviešu mūzika un literatūra: E. Hasselbaume - Stalka un prof. P. Šubēra. 16 Mūzika. 18.30 Jautra karavīru pusstunda. 19.15 Zīņas no kara lauka. 19.30 Mūzika. 19.45 Preses un radiof. polit. apskats. 20.15 Otdienas konc.: V. Ruševičs un Radiofona orķ. prof. J. Medina vad. P. Grēner's Mozart's un Bruckner's darbi. 22.20 Viegla mūzika. 0.15 Latviešu karavīru pusstunda.

Trešdien, 14. oktobrī
pl. 11.30 Darba pārtraukuma konc. 14.30 Mūzika un anekdoti. 16 Solistu konc.: M. Langenfelde, G. Kurme un A. Dunkells. 18.30 Latviešu karavīru pusstunda. 19 Priekšl. Mūsu kara flote. 19.15 Zīņas no kara lauka. 19.30 Mūzika. 19.45 Politiskie priekšl. 20.15 Pūtēju orķ. konc. 21.15 Kabareta. 22.20 Schumann'a Kvintets Es-dur, op. 44. Atsk. B. Ozoliņa, prof. A. Noriņa, V. Ruševičs, E. Vinerts un prof. A. Ozoliņš. 23.15 Viegla mūzika.

Ceturtdien, 15. oktobrī
pl. 11.30 Darbam un mājai. 14.30 Latviešu mūzika un literatūra: K. Pētersone, A. Zilinskis un A. Miķelsons. 16 Koncerts: Pied. R. Asson's, J. Müller's, stīgu un pūtēju orķ. 18.30 Jautra karavīru stunda. 19.15 Zīņas no kara lauka. 19.30 Mūzika. 19.45 Preses un Radiof. polit. apskats. 20.15 Rīga: Viegla mūzika; Madona, Kuldīga un Liepāja: Fragments no Aspazijas teikuma drāmas «Madrienas baznīcas torņa celējs». 21.15 Schubert's mūzika lugai «Rozamunde»; atsk. E. Volšteina, Radiofona koris un orķ. O. Bištēviņa vad. 22.20 Viegla mūzika.

Piektdien, 16. oktobrī
pl. 8 Latviešu tautas dziesmas un dejas. 11.30 Darbam un mājai. 14.30 Bērniem: V. Fricnovičs, A. Mitrēvičs un skaņu pl. 16 Mūzika. 18.30 Jautra karavīru stunda. 19 Priekšl. Mūsu aviācija. 19.15 Zīņas no kara lauka. 19.30 Mūzika. 19.45 No laukrakstiem. 20.15 Mūzikāli dārgumi: A. Haagen's, prof. Vitola trio un Radiofona koris T. Kalniņa vad. 21.15 Baleta mūzika. 22.20 Viegla mūzika. 0.15 Latviešu karavīru pusstunda.

Sestdien, 17. oktobrī
pl. 11.30 Darbam un mājai. 14.30 J. Bērziņa raidāmīga «Pēterpā lieldzīme». 16 Mūzika. 18.30 Jautra karavīru stunda. 19.15 Zīņas no kara lauka. 19.30 Mūzika. 19.45 Preses un Radiofona polit. apskats. 20.15 Dejas un dziesmas. 22.20 Viegla mūzika.

Stostīšanas, slūpstēšanu, nervozu elpu, neskatāru izņemšanu un c. valodas defektu labo skolotāja spec. H. PROSIS, Rīgā, Krasta ielā 11/13, dz. 29. Rudens sezonai var piesteikties līdz 20. okt.	Stud. būvīnā. Izgatavo būvprojektus un maksas aprēķinus. Plēnākt Rakstveidā no pl. 17-18. Tālr. 541.	I šķ. kafejnīcā provincoš. vajadz. saimniecē un viesu apkalpoēja. Uzrādāt vēlamo atalgoj. un līdzinājo nodarboš. of. iesniegt š. av. kant. zem «Kafejnīca».	Mācekļi var piet. firma Derhard & Hey Spedition's G. m. b. H. Rīgas ielā 8, tālr. 265.	Meklēju darbu pie vieglākām kantora darbiem, pārvaldi latviešu un vācu val. Pied. l. atstāt š. av. k. zem «Kantoriste».	Vajadzīgs pulsis uz laukiem. Plat. Dārtas ielā № 25, dz. 1.	Strādniece var tūlīt pietekt. virvju darbnīcā, Robežu ielā 10, dz. 9.	Galdnieka mācekļi var piet. T. Breihsa ielā 96, darbnīcā.	Foto aparātu 13x18 formātu ar dubulta izvilk. un portreju objek. meklē pirkst. pret labu samaksu. Adr. st. Ploce, K. Ozoliņam.	Pērk grāmatas Mah ā augstas cenas par vertīgam grāmatām. Zīļu ielā 12, grām. veik.
			Saimniecē vajadz. uz laukiem mazā saimniecībā. Plat. Rīgas ielā 33, var piet. Rolava dz. 4. hā pl. 57-59.	Krietna meita, kas saprot rikojumu ties lauku saimn. var piet. Rolava dz. 4. hā pl. 57-59.	Turpat pērk lielu katlu.	Aukle vajadz. pie 10 mēn. v. bērniem Grīpupes ielā № 29, dz. 2. Aspazijas birzē.	Steidzoši pērk ceļa koferi. Of. nod. š. av. k. zem № 7648.	Velos pirkti slēv. ziemas metel. vai drēbi un piederumus. Of. iesūtīt š. av. kant. zem 7697.	Pērku 3-4 mtr. lian. ja drēbi. Turpat pārdod slēv. zīda zeķes par RM 4.— Un nību ielā 60, dz. 1. tālr. 2006.
					Kalpone, lauku darbu pratēja steigzi vajadzīga Slamstos, mežainim Nīcas Mežparos. Vālr. Nīca 1.	Kalpone vajadz. Dzintara ielā 16, dz. 4.	Akumulātoru, 6-12 volt., pērk Kr. Valdemāra ielā № 33, dz. 8. Tālr. 2368.		

Izsakām sirsniņu līdzjutību mūsu cienījamam priekšniekam

Ž. Asara kgm mātes

viņa nāves gadījumā.

Tautas pālidzības I rajona komitejas loceklī.

Dr. **A. Niklass,** spec. iekšējās un bērnu slimības, pieņem arī dzīvokļus, slimnīcas, duļķiniekus un viņu ģimenes locekļus. Ulču ielā 17, dz. 5, no pl. 15-17

Meita vajadzīga lauku salimn. Piet. Ikdienas no pl. 12-16, Batarejas ielā 22, dz. 5.

Vēlos pirkt elektrisko rokasurbjamašīnu. Zvanīt tālr. Skrundu № 67 vai pienākt Ganību ielā 47, dz. 4.

Pērku spoguļi, 145x55 cm, tualetes gaidi, gaisū, ozola krasā. Pied. š. av. k. zem of. № 7659.

Pērku labu stikla griezamo nazi pret labu samaksu. Adr. Ganību ielā 82, pie sētnieka.

Pērku vai maina pret jaunu cepšķrāsniņu, plīts virsu ar rīpkiem un citiem piederumiem, var būt arī lietots. PĒRK arī plīts vai krāsni aizbīdņus. Pied. nod. Nicas pag. Jūrmaleima p.p. zem P. Sk.

PERKU motocikletu ar blakus vāģi vai bez, braukšanas kārtībā. Of. š. av. kant. zem № 7667.

Pērku anodaparātu, pilnīgā kārtībā. Piedāv. l. nodot š. av. k. zem 7685.

Technikuma formas cepuri vēlos pirkt. Of. nod. š. av. kant. zem 7672.

„Tirkulēju“ meklē staidzīgi pirkt no 30-36, pret labu samaksu. Of. š. av. k. zem 7676, līdz 15. okt.

PERKU bērna gulam vai sporta ratņus, Ganību ielā 60, dz. 3.

PĀRDOD naudas skapi, (RM 1,200.—). Apskatīt no pl. 8-17, Kōniņu ielā 1. Tālr. 369.

Pardod labi uzstūrētus bērna ratņus, RM 150.—. Turpat pērku modernu bufeti. Of. š. av. k. 7647.

Jauns prec. pāris meklē **dzīvokli,** 1-2 istabas ar virt. Vēl. Vecleņpājā, Of. š. av. k. zem № 7599.

30.— RM tam, kas apgādās saul., 1 ist. dzīv. ar virt., Jaunleņpājas raj., var būt Ziemeļpriekšpilsētā, adr. Tvaika ielā 26, dz. 2, A. L.

Izdodama **saul. istaba** ar ērtībām un apkurināšanu meitenī vai sievietei. Kuņ būtu uz miera uzraudzīt 41g. v. bērnu kādas stundas dienā. Piet. Toma ielā 46, dz. 3

Izrējama **mēb. istaba** bez gultas, ar skapītiem, Jūras ielā 17, dz. 2 no pl. 15-19

Mēb. istaba izdod. ar atsev. leņju, kam pašam malka, T. Breikša ielā № 31, dz. 3.

Izdod. istaba ar apkurināšanu, apgaism., un panziju, arī atalgoj., vienlaid vecāka, sēv. par 5 g. v. zēna audzināšanu. Pļavu ielā 67, no pl. 17.

Mēb. istaba gaiša, saulaina ar ērt. un atsev. leņju, izrēj., intel. kgam, Kaktu ielā № 11, dz. 1.

2 skolniekiem izdodama 1 mēb. istaba ar savu apkurināšanu, Alejas ielā 15, dz. 1. Apskatīt otrd. no pl. 18-20.

Pieņem 1 vai 2 **skolnieces,** kā līdzdzīvotājas, vēlamas lauc. pils. centrā. Var arī dabūt istabu ar atsev. leņju Izlīdzu arī pie ēdienu gatavoš. Piepr. Ludvika ielā № 19/21, dz. 8, leņja caur vārtiem, sētas mājā.

Skolniekus uzņem intel. latv. ģim., Caunu ielā 8, dz. 1, (šķērso Zāļu un Prieku ielas).

Skolniekus uzņem Baseņa ielā 53 un Eģiptes ielā 11.

Mainu sudraba krāsas kurpes ar augstu papēdi № 36 pret № 36 ielas kurpēm un melnās vir. bikses pret gaišākas vai gaišas krāsas biksēm vai 1,20 mtr. auduma. Piepr. no pl. 17-19, Kungu ielā 46, dz. 6 vai 4

Mainu meinu samta mētelī vid. aug. pret peļķu, skujuņu rudens mētelī vai drēbi. Of. adresēti Leņpājā, Augustes ielā 2, dz. 9, E. K. Apskatīt nopl. 9-11 No 10.-17. okt. iesk.

10. oktobrī **nozaudēta** priekšdurvju atslēga Centrālīrgū vai Centrālīrgū tuv. God. atrad. l. pret patele, algu nod. Miera ielā № 10, katrā laikā.

Ar Ģenerālkomisāra atļauju

Miltu un maizes centrāle

un tai pakļautie uzņēmumi kafijas ražošanai

iepērk cigoriņus

katrā vairumā, maksājot visaugstāko valdības noteikto cenu — kaltētiem cigoriņiem RM 345.— tonnā.

Pie cigoriņu nodošanas izsniedz prēmiju zīmes cukura saņemšanai. Par katru nodotu kaltēta cigoriņu tonnu — 7 kgr. cukura saņemšanai. Nododot mazākus daudzumus, prēmiju attiecīgi samazina.

Slēdz līgumus nākošajam gadam, apgādājot cigoriņu audzētājiem sēklu.

Tuvākus paskaidrojumus pieprasīt pa tālr. Rīgā 31918.

Cigoriņus katrā vairumā iepērk:

Leņpājā, Leņpājas dzirnavas — Brīvības ielā 23, **Kuldīgā,** Kuldīgas dzirnavas — Vadoņa ielā 36, **Aizputē,** Aizputes dzirnavas — Lāčplēša ielā 10, **Priekulē,** Priekules dzirnavas — Leņpājas apr. **Cieceres dzirnavas** — Cieceres pag.

Mašīnrakstītāja

vajadzīga, arī pie biroja darbiem, vācu valodas pratēja. Rakst. piedāvājumus ar dzīves aprakstu un līgus lēlumu iesūtīt HFRM. DOMSEIT būvuzņēmumam Leņpājā, pasta kastē 48

Grobiņas patēr. biedrībai vajadzīgs

rūpīmaiznieks Alga pēc noteik. Darbā jāstājas tūlīt. Piet. pers. Grobiņas pat. b-bā vai pa tālr. Grobiņa № 1.

Leņpājas pilsētas ambulancei **VAJADZĪGI: telpu apkopējas, kurinātājs, — centrālpakurel, strādnieks un malkas zāgeri.** Piet. personīgi Republikas ielā № 5 no pl. 7,30 līdz 16,30.

Leņpājas valsts lietišķās mākslas vidusskolā **Alejas ielā 18** var pietelkties brīvai apkalpotāju vietai

precēts pāris. Virletis vēlams, kas prastu mājas remontu un galdniecības darbus. Lūgumi iesūtāmi līdz š. g. 15. okt., klātpieliekot agrāko darba vietu atsauksmi. Alga pēc XII-b kategorijas, brīvs dzīvoklis, apgaismošana un apkurināšana.

Strādniekiem un strādniecēm kas reģistrējušies, vai arī nozīmēti no Darba pārvaldes darbam Leņpājas cukurfabrikas š. g. cukurbiešu pārstrādāšanas kampaņai — nelztrūk-toši terasties fabrikā š. g. 12. oktobrī laikā no pl. 7-12. Leņpājas cukurfabrika.

Strādnieki steidz. vaj. Laba izpeļņa. Piet. „P. V. Tumšais & K. Zalkmanis“ Jūras ielā № 17, dz. 3. Tālr. 1645

Leņpājas tirdzniec. uzņēmums pārdos **liet. veikala iekārtas** un citas mantas Rīgas ielā № 5/7, sētā: 12. okt. no plkst. 12-15. 13. " " " " 12-15. 14. " " " " 12-15.

Izved elektr. instalācijas darbus

ar paša vai pasūtītāja materiāliem. Izbrauc arī uz provinci. Of. nodot š. av. kant. zem „Instalāc. darbi“.

K. Tērauda rakstāml. tirgotava

Pasta ielā 15, pērk: figūras, grāmatas, žurnālus un rakstāmgaldus piederumus. Dažādas monētas. Markas seriļās un atsev. gabalus. Maksāju augstas cenas.

Dejas stundas pasniedz **Ozolu ielā 12, sētas mājā.** Tālr. № 2216

Mijī sveļcam dzimšanas dienā 18. oktobrī mūsu dēļļu **Teodoru Jansonu** Austrumu frontē. **Vecīši.**

Mainu Nozaudēta 2 ist. saul. dzīv. 1 rajonā (50 m²) pret mazāku. 2 ist. dzīvokli, (30 m²), vēlams apst. raj. ar vak. sauli. Var būt arī dzīvokļa daļa ar atsev. leņju. Of. p. k. № 82.

Mainu 2 mazliet tehn. kumacepures pret platmaļi un žokeļcepuri Of. š. av. kant. zem 7634

Kas vēlas nopelnīt RM 30.— tas lai paziņo, kur atrodas agrāk nozudusē ezera laivīņa, peļķē krāsā, ķīlenite no alkāna dēļiem. Tālr. Pērkone 8, vai Pērkone p. k. Kroņi A. N.

Ļoti labu atildzību tam, kas varētu izdot vai uzrādīt 2-4 ist. dzīv. kmas dzīvojošam ierēdnim. Vēl. būtu ar ērt., pied. l. atstāt š. av. k. zem 7681 vai zv. pa tālr. 455, darbd. no pl. 7-17.

Smiltis, baltas, dabūjamās bez maksas. Baznīcas ielā 30.

Leņpājas pilsētas valdes Tirdz. nod. izsludina **par nederīgām** nozaud. ziepju un mazg. līdz. kart. V pie apg. grām. A 834520, ziepju un mazg līdz. k. l' pie apg. grām. A 495900, ziepju un mazg. līdz. k. V pie apg. grām. A 480537, ziepju un mazg līdz. k. l' pie apg. grām. A 480535, izd. no L. P. V. T. N.

Leņpājas pilsētas valdes Tirdz. nod. izsludina **par nederīgām** nozaud. apg. gr.: Ser. A 357586, " A 357585, " A 357587. Ziepju kart. V pie apg. gr. A 357587, ziepju kart. V pie apg. gr. A 357585, ziepju kart. l' pie apg. gr. A 357586.

Uzmanību! 8. okt. pārveidot ar auto mašīnu dzīvokļa iekārtu no Edeles „Leļšmaoļem“ līdz Aizputei Leļš ielā № 7 izkritusi 2 gb. lietoti ozola koka gultas sēņu dēļi. Ļoti lūdz, kas būtu atrādī, pret labu atildzību tos nod. Aizputei, Leļš ielā 7, vai pietelkt pa tālr. Aizpute 8 un 90.

Leņpājas operas un drāmas teātris

Svētdien, 11. okt dienas izr., pl. 14

Skampolo Vakara izrādē, plkst. 19,30

leleja

Pirmdien, 12. okt., pl. 19,30

Dzēdzenes valstsoperas kamerdziedoņa **Arno Schelenberg'a koncerts**

Otrdien, 13. okt., plkst. 19,30

Seviļas bārdzīnis

Trešdien, 14. okt., plkst. 19,30

Pūt, vējiņi

Ceturtdien, 15. okt., pl. 19,30.

Skampolo

Piekt., 16. okt., pl. 19,30

leleja

Sestdien, 17. okt., plkst. 19,30

No saldenās pudeles

Leņpājas varietō teātris

„DIAMA“ ple ACS „Atpōta un dzīvotprieks“.

Galvenās daļas

Kroņu ielā 31/33. Tālr. 891.

Svētdien, 11. okt. plkst. 19,30

„VIII Raibs vakars“

Bīļēšu cenas no RM 3,00—0,75, dabūj. no pl. 11-13 un no pl. 16-18 Graudu ielā 34. Teātra kasē no pl. 18,30-19,30.

Amata apmācības skolā pie Latvijas dz. ceļu galv. darbn. Leņpājā uzņem **zēnus-mācekļus**

ar pilnu pamatskolas izglītību 14-18 g. vec. **praktiskai un teorētiskai apmācībai visos metaļapstrādāšanas amatos.** Uzņemšanas lūgumi ar īsu dzīves aprakstu un apliecības norakstu par pamatskolas beigšanu iesniedzami dz. ceļu darbnīcās Leņpājā, Brīvības ielā Nr. 103 līdz š. g. 20. okt.

Ēstnīca Kroņu ielā Nr. 31/33 atvērta katru dienu no plkst. 12-18.

Vaīslas kuīļu stacija ar importēto no **Vācijas dižciltīgo kuīli** atrodas Rāvas pag. KAUGARU mājās. Tālr. Rāva № 1.

Atjaunoju slimnieku pieņemšanu **Dr. G. Kaire** ādas un venerisko slim. spec. Pieņem no 12-13 un no 19-20 Avotu ielā 4. Tālr. 1062.

Rucavas valsts pamatskolai vajadzīgs **vecākais kanc. ierēdnis** Lūgumraksti iesūtāmi pastu vai nododami personīgi līdz š. g. 15. oktobrim. Tālr. Rucava 2.

Meliorācijas darbu III rajonam vajadzīga **darbvēde-grāmatvēde**

ar prakti mašīnrakstīšana. Alga pēc VIIa katē. Piet. Leņpājā, Rīgas ielā 15/17. Tel. 1647, Meliorācijas darbu III rajonā līdz š. g. 17. oktobrim.

Ulmāles pag. 7 kl. pamatskolai Aizputes apr., vajadzīgs

skolotājs-ja Dokumentus iesūtīt Ulmāles pag. pamatskolai p. p. n. Ulmāle. Tālr. Ulmāle — 11.

Dārznieks VAJADZĪGS Valsts Padures lauksaimn. skolai un saimniecībai Jāpasniedz skolā dažas stundas nedēļā. Adr.: p. nod. Padure, tālr. Padure 2. **Direktors.**

Meklāju pirkt RADIO. Pied. l. nodot Ludvika ielā 7, veik

Šujmašīnu pārdodu par RM 200.—. Turpat pērku labu vienkrāsānu zīda drēbi 5 m vai garu zīda kleitu un № 35 vai 36 kurpes. Pienākt Kungu ielā 2, no pl. 18-20.

Pārdodams kumeļš, (kōvīte), 1 1/2 g. v. Pieprasīt Meizes pag. „Mežarājos“.

Pārdod mandoliņu par RM 50.—, krāsotāju šablonus un šablonu papīru 80.—RM. Apskatīt katru dienu no pl. 18-20, Teod. Breikša ielā 27, dz. 5.

Anodbateriju 120 volt. pārdod. Vajņu ielā 5, dz. 3, no pl. 18.

Pārdodu virleša riteni par RM 180 un **pērku** rudens mētelī vai meinu uzvalku, vid. aug., Rožu ielā № 31, dz. 1, no pl. 12-14 un 17-19.

Skolotāja meklē **mēb. istabu** I. iec. rajonā. Of. š. av. k. zem 7635.

Liepājas skolas ievada jauno mācības gadu

Kopš dažām dienām pilsētas ielās jūtama lielāka dzīvība. No laukdem atgriezušies mūsu skolu jaunatne. Vasaras saulē iedegušām sejām, priecīgi šalodami un pārmainoties lauku darbos gūtajiem iespaidiem jaunieši vēl pēdējos priekšdarbus, lai rīt uzāktu savas kārtējās gaitas skolā. Skolēnu novietošana lauku darbos vasarā no Liepājas skolām veikusi sekmīgi. Laukos vasaru vēlējās pavadīt arī daudzi jaunākie skolēni, kam vēl izpalīdz gaitas nebija jāuzsāk. Tagad, atgriežoties pilsētā, viņi jūtas labi atpūti. Laukos pavadītā vasara stiprinājusi skolēnu veselību un rūdījusi spēkus.

Jauno mācības gadu Liepājā ievadis rīt, pl. 11 svinīgi dievkalpojumi Sv. Annas. Jaunliepājas Lutera draudzes un pārējo konfesiju baznīcās. Tur skolēni, audzinātāju pavadībā, ieradīsies no atsevišķām skolām or-

ganizētos gājienos. Pēc dievkalpojuma pamatskolās notiks jaunajam mācības gada sākumam vēltiti akti. Vēlējās mācības iestāžu audzēkņi pēc dievkalpojuma, pl. 12,30 pulcēsies kopējā aktā bij. Latviešu biedrības zālē, Rožu lauk. 5/6.

Šinī mās, gadā Liepājā darbosies 8 latviešu dienas pamatskolas un viena augstākā tautskola. Pēdējā darbu sāks ar vienu klasi pie Kalpaka pamatskolas. Darbu uzsāks arī latviešu vakara pamatskola. Tanī uzņems skolēnus 5. un 6. klasē kas veicāki par 15 gadiem un dienu pavadā darbā.

Tad vēl novada komisāriāta tiešā uzraudzībā darbosies pamatskola vācu tautības bērniem. Vēl pilsētas izglītības daļas pārraudzībā būs 1 krievu un 1 pirmskola — bērnu dārzs. Pavisam tekošā mācības gadā pamatskolās darbosies 136 klases, pie kam

Poruka pamatskolā 3 klases paredzētas defektīviem — garīgā attīstībā atpalikušiem skolēniem.

Sogad skolu jāapmeklē visiem bērniem, kas 1. augustā sasnieguši 7 gadu vecumu. Tiem skolā obligāti jāpavada līdz 15 gadu vecumam. Izņēmumi var būt tikai ar tiem, kas ārstu atzītas vāja veselības dēļ spiesti no skolas apmeklēšanas atturēties. Pārējiem par katru neattaisnoti nokāvētu skolas apmeklēšanas dienu būs jāmaksā sods no RM 0,50 līdz RM 1.

Pagājušā gadā pamatskolas Liepājā apmeklēja 3647 skolēni, turpretim pašreizējam mācību gadam reģistrējusies 3890. Šinīs dienās visās pamatskolās noslēgušies pēcpārbaudījumi. Skolnieki, kaut gan vasaru pavadīja laukos, pārbaudījumus veica sekmīgi, kādēļ mācības augstākās klasēs netraucēti var turpināt.

Jaunievdums šinī mācības gadā būs organizēta skolēnu kopējā mācīšanas vakaros skolās, vai citur nozīmētās vietās. Tā domāta tiem bērniem, kuriem mājās trūkst pietiekoša vecāku uzraudzība, vai nav pienācīgi dzīves apstākļi, kas varētu traucēt normālu skolas mācību sagatavošanu. Atsevišķas skolas paplašinājušas bibliotēkas. Ir cerības ierīkot skolās arī koptalgaldus, lai siltām pusdienām apgādātu vismaz trūcīgāko vecāku bērnu

un tie sekmīgi varētu turpināt skolas gaitas.

Jaunajā mācības gadā sevišķu vērību pievērsīs skolēnu veselībai. Sāks darboties skolu ambulance, kas citīgi sekos skolēnu medicīniskai uzraudzībai. No 1. okt. līdz 1. nov. ar rentģena stariem veselības stāvokli noskaidro visiem skolotājiem un skolu darbiniekiem. Tādējādi nākotnē skolas darbā ar bērniem saskarsies tikai fiziski veselī audzinātāji. Pēc 1. nov. rentģenoloģisku veselības pārbaudi izdarīs visiem šinī mācības gadā jauniešu skolēniem. Pavasarī veselību pārbaudīs arī visiem skolu beigušiem.

Vasaras pārtraukuma laikā skolās veikti visi nepieciešamie remonta darbi. Skolu telpas, neskatoties uz kara laika apstākļiem, savestas labā kārtībā.

Līdzīgi skolu jaunatnei, vasaru laukos pavadīja arī Liepājas skolotāji. Lauku darbos viņi uzrādīja tādas pašas sekmes, kā savā iestajā darbā — skolā. Daļa skolotāju vasarā apmeklējuši dažādu kursu, papildinot savas zināšanas vācu valodā un citās speciālās zinībās. Tagad arī skolotāji atgriezušies pilsētā un ar lielu sajūsmu sāk darbu, lai tēvzemei izaudzinātu garīgi attīstītas meitas un dēlus.

Liepājas dzīve

Viesniņu istabu cenas Liepājas pilsētā.
Novada komisārs Liepājā ar Austrumzemes reģionskomisāra Rīgā piekrišanu noteicis Liepājas pilsētā viesniņu istabu cenas:

Liepājas pilsētā viesniņu istabām 2 šķirās: Pilsētas viesniņu istabām specializētā un Romas viesniņu 1. šķirā. Pilsētas viesniņu caurmēra cena par katru guļtu un pārnakšpošanu, ieskaitot piemaksas par peldi un salonu, ir RM 4,20. Romas viesniņu caurmēra cena par katru guļtu un pārnakšpošanu ir RM 2,38.

Viesniņu istabu saraksts ar atsevišķajām istabām noteiktām cenām atrodas pie viesniņu ieejas.

Liepājā, 1942. g. 1. oktobrī.
Kurzemes novada komisāra vietā
Matthiessen's,
Valdības padomnieks.

Visiem 1. Liepājas valsts ģimnazijas audzēkņiem

šodien, pl. 12 Jāzēros Liepājas valsts tehnikumā uz dziedāšanas mēģinājuma, rīt, pl. 8, ierasties turpat, lai organizētā gājienā dotos uz baznīcu.

Kalpaka pamatskolas un Augstākās tautskolas
skolēniem jāspulcējas skolās tieši pirmdien, 12. okt., pl. 9,30.

Pirmskolā un bērnu dārzā reģistrētiem bērniem jāierodas 12. oktobrī pl. 10 Zintaru ielā 23.

Zēnu rokdarbu sekcijas sanāksme 14. oktobrī, pl. 16 rokdarbu darbnīcā.

Amatnieku kursantu ievērtība.
Liepājas amatnieku biedrība uzstājama amatnieku kursu apmeklētājus, kas pavisam izturēja pārbaudi eritmetikā, pietiekamas kursu turpināšanai. Pēdējās pilsētu mācību, grāmatvedību, veikāvedību, kalkulāciju un pirmās palīdzības sniegšanu nelaimes gadījumos. Lai nenokavētu kursu sākumu, visi kursanti aicināti pietiekties pirmdien, 12. oktobrī, b-bas birojā.

Lūds pietiekties zagtu mantu īpašniekiem.

Turpinot izmeklēšanu pārdrošās zagles Veronikas Stabrovskas lietā, kriminālpolicija vēl atklājusi vairākus jaunu zādzību. Kā jau garāk ziņots, Stabrovskā Liepājā apzagu vairākus dzīvokļus. Kriminālpolicija lūdz pietiekties atzīstās personas, kuriem nozagtas drēbes, apavi, veļa u. c. mantas. Pēdējās uzskaitāmas kriminālpolicijā.

Aizturēti ar fabriku saistīti mantām.
Metalurģiskā fabrika ziņoja kriminālpolicijai, ka izbraucot no uzņēmuma pagalma, aizturēti smagais ormanis Jānis Baumanis. Viņa pajūgā atrada trīs kastes ar naglām, 30 gab. jaunus skārda spalvu sānus un dībenus un citas fabriku zagtas mantas. Kriminālpolicija ievadīja izmeklēšanu.

Bullis sabadijīs

Dunīkas pag. Zenturu māju bullis iedzījis kļu laukā. Bullis ar stību dzinis 73 g. v. Pēteris Balcers. Senilnais lops uzbrucis Balceram, nogāzīs to pie zemes, bedrījis ar naglām un valstīja. Uz B. palīgā saucieniem pietuļģus māju kļāpone, kas bulli atdzīvinās. B. lauztas ribas un sabādītas krūtis. Gēlāto ievietoja Liepājas pilsētas slimnīcā.

NO KŪTS NOZAGTA OŪKA.

Pērkonas pagasta Dzintru māju iedzīvotājam Vilhelminai Preiše no neaizslēgtas kūts naktī nozagta 6 mēn. veca oūka. Tā nokauta turpat pie kūts un aiznesta.

ATRASTS PAŠĒDZINĀTS DEGVĪNS.

Rucavas - Meirāķes ceļa grāvmalē atdējusi liepājniece — Viivalds Griķīte no Ālandas ielas 20, Briehe Jukums no Lāču ielas 20 un Brāno Gēstmanis. Policija, pārbaudot minēto vīriņu sāpnu, atrada 7 pudelēs ar pašēdzinātu degvīnu. To pirknāji no Metuvāļiem. Par pašēdzinātu degvīna uzpiršanu aizturētos sauc pie atbildības.

Sodīts šoferis.

Jaunā ostmālā, kādā smagā automašīna, iegriežoties pilsaimnieku sabiedrības pietavas šķas vārtos, nevērtīgi braucot aizķēra Anilīti Teni, kurā atradās vārtos. Viņu notrieca pie zemes. Cietušo nogādāja slimnīcā. Auto vadīja 35 g. v. Andrejs Gudriķis. Viņam nebija auto vadīšanas tiesības. Apgabaltiesa Gudriķi sodīja ar 1 nedēļu arestā.

Iekauzoties veikalā nozagts radio aparāts un spuldze.

Kādu nakti Tirgoņu ielā 11 bija uzslēgta Pavla Rudzinska un Nikolaja Vikonas radio aparātu remontdarbnīca un elektrotehniskais veikals. Vitoldem Jackevičam, Jēkabam Brunzātam un Klāvam Kudim bija nozagti labošanai nodotie radio uztvērēji. No citiem aparātiem bija izņemtas radio-spuldzes. Kriminālpolicija zādzībā pienāca 20 g. v. Rūdolfs Putniņš. Viņš par zādzībām jau agrāk sodīts. Apgabaltiesa Putniņu sodīja ar 8 mēnešiem cietumā.

Nozagta veļa.
Lietā Klīvēl no veļas mazgātavas, Putekļu ielā 3, nozagta alapa, izmezgāta veļa 77 RM vērtībā.

Neproti uzvesties.
Liepājas-Rucavas vilcienā braucis Jūlijs Šipkevičs. Viņš dzērumā pieķērtis vagonu. Mīrtiesnesis S. sodīja ar 1 mēn. arestā. Apgabaltiesa sodu apstiprināja.

Dežūrējošā aptiela.
Šodien dežūrē: Jārmalas aptiela, Jārmalas ielā 1, kas iedzījis ar dežūru līdz 17. oktobra pl. 23.

Draudžu ziņas

— Sv. Annas draudzes kopā mēģinājuma šovakar, pl. 21,30 draudzes namā.
— Cīņās baznīcā šodien, pl. 10 no rīta dievkalpojums, māc. Fr. Cukura. Pl. 16 dievkalpojums draudzes augšējā zālē. Pirmdien, pl. 20 jaunatnes sanāksme, V. Kaspara. Ceturtdien, pl. 19,30 lūgšanu sapulce.

Normas sporta zīmes iegūšanai

Latviešu sporta dzīves vadītājs apstiprinājis noteikumus sporta zīmes iegūšanai. Zīmī var iegūt katrs, kas 1. gada laikā sasniedz 5 normas paredzētās sporta nozarēs. Lai iegūtu sporta zīmī jāveic šādas normas.

Viriešiem. 1. grupā: peldēšanā — 300 m — 9 min.; 2. grupā: augstlēkšanā — 1,35 m (pār latioņu); tāllēkšanā 4,75 m.; 3. grupā: skrīšanās — 100 m — 13,4 sek.; 400 m — 68 sek.; 1500 m — 5:20 min.; 4. grupā: diskā (2 kg) — 25 m (no apja); šķēpā (800 gr) — 30 m.; lodē (7,25 kg) — 8 m.; akmeņa grūšanā (15 kg)—abrocīgi — 9 m.; peldēšanā — 100 m 1:40 min. stāvošā ūdenī. 5. grupā: skrīšanās — 10.000 m 50 min.; soļošānā ar slodzi 25 km — 4 st 10 min. normālā lauku ceļā. Nostas svārs 12,5 kg. Apģērbs: formas vai ielas tērps (iesas viegatlētu bikses, treniņu tērpi, vingrošanas kurpes vai vispār puszābaki nav atļauti). Peldēšanā 1000 m — 25 min.; rītenbraukšanā 20 km lauka ceļā — 45 min., 20 km trekā — 40 min.

Sievietēm. 1. grupā: peldēšanā 200 m — 7 min.; štrosošanās 2 km. — 18 min. Pieļaujama tikai apvidos, kur nav peldēšanas iespēju. 2. grupā: augstlēkšanā 1,16 m.; tāllēkšanā 3,50 m. 3. grupā: skrīšanās 75 m — 12 sek.; 100 m — 15,5 sek. 4. grupā: šķēpā (600 gr.) 23 m.; diskā (1 kg.) 22 m.; bumbiņas mešanā (80 gr.) 88 m.; lodē (4 kg.) 7,25 m.; peldēšanā 100 m. — 2 min. 5. grupā: soļošāna 25 km. — 5 st.; skrīšanās 2000 m — 12 min.; peldēšanā 1000 m — 29 min.; rītenbraukšanā 20 km. — 60 min. **Zēniem:** 1. grupā: 300 m. peldēšanā (bez laika atzīmes). Jāpeld stāvošā, vai

tekošā ūdenī turp un atpakaļ. Ja strauze atpakaļ peldēšanai par spēcīgu, var peldēt nepārtraukti 10 min. ilgi bez traumi. 2. grupā: augstlēkšanā 1,30 m., vai tāllēkšanā 4,50 m. 3. grupā: 100 m — 13,6 sek., vai 1000 m. — 3,80 min. 4. grupā mešanā — šķēpā (800 gr.) — 25 m.; lodē (5 kg) — 8,75 m. 5. grupā: 3000 m skrīšanās — 13 min., vai 600 m. peldēšanā 18 min.

Meitenēm līdz 18 g. v. (ieskaitot) 1. grupā: 200 m. peldēšana stāvošā ūdenī (bez laika atzīmes). 2. gr.: augstlēkšanā — 1,10 m.; tāllēkšanā — 3,50 m. 3. grupā: skrīšanās 75 m — 12,4 sek. 4. grupā: bumbiņas mešanā (80 gr.) — 85 m.; šķēpā (600 gr.) — 16 m., lodē (4 kg.) 6 m. 5. grupā: 25 km soļošānā — 6 st.; peldēšanā 400 m. — 8 min.; rītenbraukšanā 15 km. — 1 st.

Tuvākā laikā Liepājā izziņos normu pieņemšanas laiku un vietu. Visi aicināti gatavoties normu nodošanai.

V. Zandmanis,
Kurzemes novada sporta pūnvarotels.

DAUGAVIEŠI VAI OLIMPIJAI?

Šodien pl. 14 Olimpijas laukumā oņā izies latviešu futbolistu izcilākās vienības — Daugavieši un Olimpija. Mēs pazīstam šīs vienības kā meistartitulu īpašniekus šigada Rīgas un Liepājas meistariības izcīnā. Zināmi arī panākumi viņu savstarpējās sacensībās. Kam šoreiz piekritīs uzvarēt Lauri? Šī spēkošanās notiek par šigada Latvijas labākās futbola vienības nosaukumu. Sacensība gan vēl nenoskaidros, kuram futbolistu «vienpadsmitam» pienāksies šīs lielais gods, bet uzvarētājam izredzes galējā klasifikācijā ierindoties pirmā vietā. Sacīkstē savas labākās spējas rādīs kā Daugavieši, tā arī Olimpijas futbolisti. Tādēļ liepājniece redzēs augstvērtīgu futbola spēli, kuru nedrīkst nokavēt nevienš tās cienītājs. Jo kuplāks būs skatītāju skaits, jo sacensības dalībnieki jutīsies atbildīgāki par savu darbību laukumā, jo atsevišķas vienības veiksmē atkarājs arī no skatītāju atbalsta. Olimpijieši gaida savus cienītājus šodien laukumā, lai pierādītu, kā viņi vēl vienmēr godam nes zili-melno futbolistu tērpu.

Pl. 12 pirms Daugaviešu-Olimpijas meistariības sacensības draudzības cīņā izies Kuldīgas sp. kl. un Olimpijas 1 vienības. Abām sacīkstēm derīga viena ieejas biļete. Kase atvērta no pl. 11.

OLIMPIJAS VIRSLĪGAS FUTBOLISTIEM sapulcēties šodien pl. 13 pilsētas peldu iestādē, lai sagatavotos sacīkstēm ar Daugaviešu vienību.

BIJ. «L. J.» BASKETBOLISTIEM-TĒM ierasties šodien pl. 12 pilsētas stadionā uz asprīcēli.

Atbildīgais redaktors: ANDREJS VINDAVS
Izdevējs: KRISTAPS GRĀMATNIEKS.

Redakcija, kantoris, ekspedīcija un spiestuve
Liepājā, Pasta ielā 3.

Tālrūpi: atbildīgais redaktors 1720.
Izdevējs 784, redaktori 1502, Informatori 831, kantoris un ekspedīcija 179.
Tekoši rēķini: Reģistrācijas kase Liepājā (bez numura); pasts — 6257, Kurzemes krājuma Liepājā — 814 un Handels- und Kreditbank's Liepājā — 7003.
Lai kraksta abonēšanas maksa RM 1,75 mēnesī. Studijumu maksa — RM 0,20 peti rindīpa, apsvēkumi — RM 6.—.
Pretakšinos pieņem «Kurzemes Vārds» un pasta kancēlopa.
Iespējamā aka. sab. «Kurzemes Vārds» spiestuvē.

MĀKSĻA

VARIETĒ TEĀTRI «DIANA»
no 3. oktobra turpinās 3. raibais vakars ar itin plašu programmu. Šoreiz reprezentatīvas jauns, vēl drusku nedrošs diriģents — E. Galviņš. Atkal vislielāko publikas atsaucību gūst jau no agrākām raibajām vakariem iemīļotie dziedoņi I. Liepiņa un V. Lēkne, bet deļņ N. Fibiņa un Pjevičs, sevišķi deļņ «Promenāde», un Fibiņa arī groteskā «Pēteris». S. Liepiņš kopā ar Fibiņu izpilda dedzīgu «Cigānu deļņ», puļu pirmizrādē uz publikas vēlēšanos nācēs atkārtot. Šinī programā baletam vispār ierādīta izcilā vieta, un ar mas iebildumiem glīti savus priekšnesumus nodeļo Dzenis, Eleks, Feldmans, Harjeva un Meļere gleznā rokoko stilā ieturētā «Pastorāle», bet Dzenis un Eleks arī raksturīgajā «Holandīšu deļņā». V. Javļenskis dziedāja romānos un sorenādī. Programmas sarīdītāji silti darījuš, atklāšanas vakarā uzņemdami programā monologu «Ar laipnību», jo sensirdīgāki stāsts par autobusu ir tik apdrāsts, ka klausītāju drīzāk atsaicina, nekā iesūda. Turpmākās programās to vairs nedzirdāms. Ielietus penikūmus glēst J. Vērnleka humoristiskā skats ar monologu, kupleju un deļņam «Pūdmale», kas satīv no Liepājas pūdmāles dzīves vērojumiem dienā, naktī un arī šo laika sprīžu mīļš. Efektīgs un labi izdomēts ir fināls, kurā piedalīs visā programmas dalībnieki. Kā režisors, varietē teātri «Diana» tagad strādē J. de Bure.

ARNOLD SCHULENBERG'A KONCERTS.
Liepājniecei rīt, 12. oktobrī, pl. 19,30 pirmo reizi būs izdevība dzirdēt Vācijā pazīstamo koncertu uz operu dziedoņi baritonu Arno Schuleberg'u. Viņš savas skaņotnes gaitas uzsācis 15 gadu atpakaļ Konigsbergā, pēc kam dziedāja uz Vācijas lielākā operu un koncertu sietuvē, izsamādomas vīriplāko klausītāju piekrišanu. Pārēis A.

Schelenberg's saistīts kā pastāvīgs spēks Drezdenes valsts operā, no kurienes devies koncertceļojumā un, caurbraucot Liepājā, sniedz savu vienīgu koncertu Liepājas operas un drāmas teātri. Programā: Fr. Šubert'a, R. Štraus'a, K. Loeve's, u. a. dziesmas.

LIEPĀJAS OPERAS UN DRĀMAS TEĀTRI

Šodien dienas izrādē pl. 14 — Skampolo. Ieejas maksa no 0,30—2,50 RM. Abonementa kartes nederīgas; vakara izrādē, pl. 19,30 — Ieļa (vācu val.). Ieejas maksa no 0,40—3 RM. Derīgs: sezonas mūzikālo izrāžu abonements. Pirmdien, 12. okt., pl. 19,30 Drezdenes valsts operas kamerdzied. Arno Schelenberg'a koncerts. Ieejas maksa no 0,40—3,50 RM. Abonementa kartes nederīgas. Otrdien, 13. okt., pl. 19,30 — Seviljas bārdzīnis. Ieejas maksa no 0,30—2 RM. Derīgs: sezonas mūzikālo izrāžu abonements un otrdienu (B) abonements 5. kupona. Trešdien, 14. okt., pl. 19,30 — Pū, vējpl. Ieejas maksa no 0,20—1,50 RM. Derīgs: sezonas drāmas izrāžu abonements un trešdienu (DD) abonements 1. kup. Ceturtdien, 15. okt., pl. 19,30 — Skampolo. Ieejas maksa no 0,20—1,50 RM. Derīgs: sezonas drāmas izrāžu abonements un ceturtdienu (CD) abonements 4. kupona. Piektdien, 16. okt., pl. 19,30 — Ieļa (vācu val.). Ieejas maksa no 0,30—2 RM. Derīgs: sezonas mūzikālo izrāžu abonements un piektdienu (A) abonements 5. kupona. Sestdien, 17. okt., pl. 19,30 — No saldēns pudeles. Ieejas maksa no 0,30—2 RM. Derīgs: sezonas drāmas izrāžu abonements. Svētdien, 18. okt., dienas izrādē, pl. 14 Seviljas bārdzīnis. Ieejas maksa no 0,30—2,50 RM. Abonementa kartes nederīgas; vakara izrādē, pl. 19,30 — Madama Butterfly. Ieejas maksa no 0,30—2,50 RM. Derīgs: sezonas mūzikālo izrāžu abonements.